

Den Europæiske Unions Tidende

C 281

Dansk udgave

Meddelelser og oplysninger

 52. årgang
 21. november 2009

<u>Informationsnummer</u>	Indhold	Side
I <i>Beslutninger og resolutioner, henstillinger og udtalelser</i>		
UDTALELSER		
Rådet		
2009/C 281/01	Rådets udtalelse om Cyperns opdaterede stabilitetsprogram, 2008-2012	1
II <i>Meddelelser</i>		
MEDDELELSER FRA DEN EUROPÆISKE UNIONS INSTITUTIONER OG ORGANER		
Kommissionen		
2009/C 281/02	Ingen indsigelse mod en anmeldt fusion (Sag COMP/M.5512 — Electrabel/E.ON) ⁽¹⁾	6
2009/C 281/03	Ingen indsigelse mod en anmeldt fusion (Sag COMP/M.5683 — Brookfield/BBI/DBCT) ⁽¹⁾	6
2009/C 281/04	Forklarende bemærkninger til De Europæiske Fællesskabers kombinerede nomenklatur	7

DA

 Pris:
 4 EUR

(1) EØS-relevant tekst

(Fortsættes på omslagets anden side)

IV Oplysninger

OPLYSNINGER FRA DEN EUROPÆISKE UNIONS INSTITUTIONER OG ORGANER

Kommissionen

2009/C 281/05	Euroens vekselkurs	9
2009/C 281/06	Information fra medlemsstaterne i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/68/EF	10

OPLYSNINGER FRA MEDLEMSSTATERNE

2009/C 281/07	Medlemsstaternes oplysninger om statsstøtte ydet i henhold til Kommissionens forordning (EF) nr. 800/2008 om visse former for støttes forenelighed med fællesmarkedet i henhold til traktatens artikel 87 og 88 (Generel gruppefritagelsesforordning) ⁽¹⁾	11
2009/C 281/08	Medlemsstaternes oplysninger om statsstøtte ydet i henhold til Kommissionens forordning (EF) nr. 800/2008 om visse former for støttes forenelighed med fællesmarkedet i henhold til traktatens artikel 87 og 88 (Generel gruppefritagelsesforordning) ⁽¹⁾	17
2009/C 281/09	Medlemsstaternes oplysninger om statsstøtte ydet i henhold til Kommissionens forordning (EF) nr. 800/2008 om visse former for støttes forenelighed med fællesmarkedet i henhold til traktatens artikel 87 og 88 (Generel gruppefritagelsesforordning) ⁽¹⁾	22
2009/C 281/10	Medlemsstaternes oplysninger om statsstøtte ydet i henhold til Kommissionens forordning (EF) nr. 800/2008 om visse former for støttes forenelighed med fællesmarkedet i henhold til traktatens artikel 87 og 88 (Generel gruppefritagelsesforordning) ⁽¹⁾	27
2009/C 281/11	Medlemsstaternes oplysninger om statsstøtte ydet i henhold til Kommissionens forordning (EF) nr. 800/2008 om visse former for støttes forenelighed med fællesmarkedet i henhold til traktatens artikel 87 og 88 (Generel gruppefritagelsesforordning) ⁽¹⁾	32
2009/C 281/12	Medlemsstaternes oplysninger om statsstøtte ydet i henhold til Kommissionens forordning (EF) nr. 800/2008 om visse former for støttes forenelighed med fællesmarkedet i henhold til traktatens artikel 87 og 88 (Generel gruppefritagelsesforordning) ⁽¹⁾	37

⁽¹⁾ EØS-relevant tekst

I

(Beslutninger og resolutioner, henstillinger og udtalelser)

UDTALELSER

RÅDET

RÅDETS UDTALELSE

om Cyperns opdaterede stabilitetsprogram, 2008-2012

(2009/C 281/01)

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab,

under henvisning til Rådets forordning (EF) nr. 1466/97 af 7. juli 1997 om styrkelse af overvågningen af budgetstillinger samt overvågning og samordning af økonomiske politikker ⁽¹⁾, særlig artikel 5, stk. 3,

under henvisning til henstilling fra Kommissionen,

efter høring af Det Økonomiske og Finansielle Udvalg —

AFGIVET FØLGENDE UDTALELSE:

- (1) Den 27. april 2009 gennemgik Rådet Cyperns opdaterede stabilitetsprogram for perioden 2008-2012.
- (2) Cypern har oplevet en stærk økonomisk vækst på ca. 4 % i gennemsnit i de seneste år i en situation med næsten fuld beskæftigelse og lav inflation. Ifølge Kommissionens foreløbige prognose fra januar 2009 faldt væksten i BNP en smule til 3,7 % i 2008. Under påvirkning af en faldende ekstern efterspørgsel forventes BNP-væksten at aftage til lige over 1 % i 2009 og at forblive positiv, men under potentialet i 2010. Siden slutningen af 2008 har de cypriotiske myndigheder vedtaget forskellige finanspolitiske foranstaltninger til stimulering af den økonomiske aktivitet svarende til ca. 1,5 % af BNP i 2009 i overensstemmelse med den europæiske økonomiske genopretningsplan. Foruden disse diskretionære foranstaltninger vil opbremsningen sammen med et vækstmønster, der giver lavere skatteindtægter, udsætte de offentlige finanser for et pres. Cypern står også over for en stor nettolåntagning over for resten af verden, hvilket ikke blot afspejler den lave nettoopsparing i den private sektor, men også en forværring af statens nettostilling. Cypern står således over for den udfordring at skulle styrke væksten i en situation, hvor den globale økonomi er ramt af en alvorlig og langvarig nedgang, samtidig med at landet skal tackle de eksisterende makroøkonomiske ubalancer ved at fastholde en forsigtig finanspolitik. På lang sigt står landet over for behovet for at styrke holdbarheden af de offentlige finanser på baggrund af befolkningens aldring.

⁽¹⁾ EFT L 209 af 2.8.1997, s. 1. De dokumenter, der henvises til i denne tekst, findes på følgende websted: http://ec.europa.eu/economy_finance/about/activities/sgp/main_en.htm

- (3) I det makroøkonomiske scenario, programmet er baseret på, forventes det, at den reale BNP-vækst vil falde fra 3,8 % i 2008 til 2,1 % i 2009, før den igen vokser til i gennemsnit næsten 3 % i resten af programperioden. Vurderet på baggrund af de disponible oplysninger ⁽¹⁾ forekommer dette scenario at være baseret på gunstige vækstantagelser for 2009 og derefter. Navnlig det forventede skift i vækstsammensætningen i retning af et mindre negativt bidrag fra nettoeksporten er baseret på en positiv vækst i eksporten i 2009, hvilket forekommer optimistisk i betragtning af opbremsningen i verdenshandelen og i den økonomiske vækst hos Cyperns vigtigste samhandelspartnere. Endvidere forventes privatforbruget og investeringerne at følge en gunstig udvikling efter 2009. På grundlag af en gradvis reduktion af underskuddet på handelsbalancen forventes der i programmet et langsomt fald i underskuddet over for udlandet fra 12,4 % af BNP i 2008 til 10,2 % af BNP i 2012, hvilket er foreneligt med en mere moderat vækst i den indenlandske efterspørgsel. Programmets inflationsfremskrivninger forekommer realistiske.
- (4) I 2008 anslås det offentlige overskud at være faldet til 1 % i forhold til 3,4 % af BNP i 2007, og den strukturelle saldo (dvs. den konjunkturkorrigerede saldo ekskl. engangsforanstaltninger og andre midlertidige foranstaltninger som genberegnet af Kommissionens tjenestegrene på grundlag af oplysningerne i programmet) anslås at være faldet fra 3,5 % af BNP til 0,75 %. Disse ændringer afspejler hovedsagelig indtægtsnedgange, som skyldes en faldende aktivitet i ejendomssektoren, og i mindre omfang udgiftsoverskridelser. Specifikt tegnede subsidier og andre udgifter sig hver for en stigning i udgifterne på ca. 0,5 procentpoint af BNP. Heraf udgør de øgede udgifter i relation til tørken og de dertil hørende udgifter til bevarelse af vandforsyningen samt som kompensation til landbrugerne 0,75 procentpoint af BNP. Sociale overførsler og andre sociale samhørighedsforanstaltninger (til pensionister, invalide og andre personer, der modtager velfærdsydelser) tegnede sig for en andel af den yderligere udgiftsstigning på næsten 0,5 procentpoint af BNP. 2008-overskuddet ligger ikke desto mindre over målet på 0,5 % af BNP, der blev fastsat i stabilitetsprogrammet fra 2007, idet det nyder godt af højere indtægter end forventet, lavere rentebetalinger og en positiv basiseffekt fra 2007, hvor det endelige budgetoverskud steg til 3,4 % af BNP i forhold til et forventet resultat på 1,5 %. Skønt den strukturelle saldoss kraftige fald var berørt af indtægtstab på grund af vækstsammensætningen, var finanspolitikken som helhed procyklisk på en baggrund med stadig gunstige forhold.
- (5) Ifølge opdateringen er budgetmålet for 2009 et underskud på 0,8 % af BNP, hvilket stort set er i overensstemmelse med Kommissionens foreløbige prognose. Sammenlignet med overskuddet på 1 % af BNP, der var fastsat som mål i finansloven for 2009 (godkendt af Parlamentet den 18. december 2008), er der tale om en nedjustering på 1,75 procentpoint af BNP. Dette forklares ved en nedjustering af de samlede indtægtsfremskrivninger på baggrund af lavere vækstudsigter. I opdateringen forventes indtægtskvoten at falde med 1,5 procentpoint i 2009 i forhold til 2008-resultatet, hovedsagelig som følge af faldende aktivitet i ejendomssektoren og lavere rentabilitet i virksomhederne samt fraværet af udbytteindtægter fra halvoffentlige organisationer. De offentlige udgifter forventes kun at stige en smule. Større sociale overførsler opvejes af besparelser i rentebetalinger. Finanspolitikken vil som helhed være ekspansiv i 2009 i overensstemmelse med den europæiske økonomiske genopretningsplan og i en størrelsesorden på 1,5 % af BNP.
- (6) I programmet forventes det samlede underskud at forværres gradvis fra målet om 0,8 % af BNP i 2009 til 2,2 % i 2012. Det primære overskud vil falde samtidig fra 1,5 % af BNP i 2009 til 0,2 % i 2011 og blive til et underskud på 0,2 % i 2012. Det strukturelle underskud tyder på en forværring fra et underskud på 0,75 % af BNP i 2009 til et underskud på ca. 2 % af BNP i 2012 på baggrund af en forventet stigning i væksten. Ved anvendelse af den fremgangsmåde, der er almindelig enighed om, tyder den strukturelle saldo på en væsentlig afvigelse fra den mellemfristede budgetmålsætning, defineret som et afbalanceret budget i strukturelle termer fra 2009 og frem. Den fremskrevne stigning i underskuddet på de offentlige finanser forklares hovedsagelig ved en stigning i de løbende primære udgifter, navnlig sociale udbetalinger, lønninger og andre udgifter. Den offentlige bruttogæld, anslået til 49,3 % af BNP i 2008, forventes at falde til 44,2 % af BNP i 2012, idet den nyder godt af vedholdende, om end hurtigt faldende primære overskud.
- (7) Budgetresultaterne er behæftet med forskellige risici. Det makroøkonomiske scenario, der er fremskrevet i opdateringen, forekommer især at være baseret på optimistiske vækstantagelser i hele

⁽¹⁾ Vurderingen tager navnlig hensyn til Kommissionens prognoser fra januar 2009, men bygger også på andre oplysninger, der er blevet tilgængelige siden da.

programperioden. På indtægtssiden er risiciene for de offentlige finanser i 2009-2010 større end i tidligere år og hænger sammen med en eventuel kraftigere indsnævring og en afbalancering af den økonomiske vækst i retning af en vækst med færre skatteindtægter. I betragtning af den forventede økonomiske afmatning og presset for at stimulere den indenlandske efterspørgsel gennem øgede offentlige udgifter er der en ikke ubetydelig risiko for eventuelle overskridelser. Udviklingen i gældskvoten kan være mindre gunstig end fremskrevet i opdateringen som følge af risiciene for det makroøkonomiske scenario og budgetmålene.

- (8) Den langsigtede budgetvirkning af aldringen ligger et godt stykke over EU-gennemsnittet, hovedsagelig som følge af en forholdsvis stor stigning i pensionsudgifterne som andel af BNP i de kommende årtier, hvilket delvis skyldes, at pensionsordningen stadig befinder sig i en modningsfase. Programmet præsenterer en nylig vedtaget pensionsreform, som forventes at reducere stigningen i pensionsudgifterne. Så længe de opdaterede fremskrivninger ikke er endelig valideret af det økonomisk-politiske udvalg, kan de imidlertid kun betragtes som »nationale fremskrivninger«. Mens budgetstillingen i 2008 kunne have bidraget til delvis at opveje de fremskrevne langsigtede budgetmæssige konsekvenser af befolkningens aldring, vil det modsatte være resultatet af den budgetudvikling, der fremskrives i programmet. Forbedring af den primære saldo på mellemlang sigt og gennemførelse af yderligere foranstaltninger med det formål at dæmpe den betydelige stigning i de aldersrelaterede udgifter vil bidrage til at mindske den høje risiko for holdbarheden i de offentlige finanser på lang sigt.
- (9) Cyperns budgetmæssige rammer har hidtil givet gode resultater, idet budgetmålene er blevet overholdt i en kontekst med kraftig økonomisk vækst. Rammerne er for nylig blevet styrket med vedtagelsen af systemet for finansiel forvaltning og regnskabsføring (FIMAS), den gradvise indførelse fra 2006 af en treårig mellemfristet budgetramme (MTBF) og indførelsen i 2007 af program- og resultatbaseret budgetlægning (PPB). Den hidtidige praksis med at vedtage tillægsbudgetter i løbet af året har medført en stigning i de løbende udgifter ud over den ønskede omfordeling af midler. Ifølge programmet forventes det, at den nye budgetramme vil standse denne praksis, når den er fuldt gennemført, og resultere i en mere effektiv budgetprocedure, som bidrager til at dæmpe udgifterne. Samtidig vil den nye budgetprocedure udgøre et sundt grundlag for omfordeling af udgifter til fordel for vækstfremmende aktiviteter i overensstemmelse med de prioriteringer, der er foretaget i det nationale reformprogram. Den nye ramme befinder sig imidlertid stadig på et tidligt stadium af gennemførelsen og forventes først at være helt på plads i 2012.
- (10) Den cypriotiske regering har ikke vedtaget nogen særlig pakke af foranstaltninger til stabilisering af den finansielle sektor. For at styrke tilliden til banksystemet blev indskydergarantien imidlertid hævet fra 40 000 EUR til 100 000 EUR. Staten udstedte endvidere statspapirer i begyndelsen af januar 2009 til forfald i oktober 2009, som derefter blev forlænget til december 2009, med henblik på finansiering af dens kortfristede (cash flow) behov og styrkelse af likviditeten i banksystemet. Den samlede værdi er i størrelsesordenen 1,4 mia. EUR (8 % af BNP), hvoraf halvdelen vil blive deponeret i banker og kreditinstitutter.
- (11) Den cypriotiske regering har vedtaget diskretionære finanspolitiske foranstaltninger som reaktion på den økonomiske afmatning. Stimulanspakken for 2009 er i overensstemmelse med den europæiske økonomiske genopretningsplan og udgør en tilstrækkelig reaktion på konjunkturedgangen, idet den giver en midlertidig støtte til den økonomiske aktivitet i 2009. De samlede budgetudgifter beløber sig til ca. 1,5 % af BNP, hvoraf 0,25 procentpoint allerede er medtaget i 2009-budgettet. Målet er at dæmpe virkningen af krisen i de mest udsatte økonomiske sektorer, især byggeri (1,25 % af BNP) og turisme (ca. 0,25 % af BNP). Regeringen har ligeledes vedtaget en målrettet foranstaltning for tilvejebringelse af gunstige lån til lavindkomstfamilier med henblik på erhvervelse af første bolig, med en anslået indvirkning på gælden på ca. 1 % af BNP i 2009-2013. Denne pakke er som helhed rettidig, målrettet og midlertidig. Den er stort set i overensstemmelse med de vigtigste politiske målsætninger på kort sigt. Opdateringen indeholder ligeledes en række strukturelle foranstaltninger, som indgår i den langsigtede politiske reformdagsorden, men som også bidrager til at tackle de øjeblikkelige udfordringer i forbindelse med konjunkturedgangen. Disse foranstaltninger skal ses i sammenhæng med den mellemfristede reformkøreplan og de landespecifikke henstillinger, som Kommissionen fremsatte forslag om den 28. januar 2009 som led i Lissabonstrategien for vækst og beskæftigelse. De tager sigte på at øge vækstpotentialet, styrke konkurrenceevnen og forbedre den fysiske og menneskelige kapital.

- (12) Den overordnede finanspolitiske stilling er ekspansiv i hele programperioden. Mere konkret er der en betydelig stigning i underskuddet på de offentlige finanser fra 2009 og fremefter og dermed en betydelig afvigelse fra den mellemfristede budgetmålsætning, hvilket er problematisk i betragtning af den store eksterne ubalance i den cypriotiske økonomi. Eftersom der er tale om forskellige risici på mellemlang sigt, kan budgetmålene blive værre end fremskrevet. Eftersom Cypern kun har et begrænset finanspolitisk råderum som følge af landets store nettolåntagning over for resten af verden, er en yderligere finanspolitisk forværring i de sidste år af programmet ikke forenelig med korrektionen af landets ubalancer og tilpasningen i retning af opnåelse af den mellemfristede budgetmålsætning.
- (13) Hvad angår de datakrav, der er anført i adfærdskodeksen for stabilitets- og konvergensprogrammerne, indeholder programmet alle obligatoriske data og næsten alle fakultative data ⁽¹⁾.

Den samlede konklusion er, at den finanspolitiske stilling i 2009 vil være ekspansiv som følge af vedtagelsen af omfattende stimulationsforanstaltninger i 2009 i overensstemmelse med den europæiske økonomiske genopretningsplan. I de efterfølgende år forventes budgetsaldoen fortsat at blive forværret. Den lempelse af finanspolitikken, som dette indebærer, synes ikke at være berettiget i betragtning af de forholdsvis gode økonomiske udsigter, og tilstedeværelsen af en stor ekstern ubalance. Hertil kommer, at budgetstrategien på baggrund af en kraftig forværring af det globale økonomiske klima er genstand for betydelige risici, idet de vækstantagelser, der ligger til grund for programmets makroøkonomiske scenario, er optimistiske. Som følge af de store eksterne ubalancer bør fastholdelse af forsigtige politikker og styrkelse af finanspolitisk holdbarhed prioriteres meget højt. Kontrol med de løbende udgifter og undgåelse af en procyklisk tendens udgør derfor en stor udfordring for finanspolitikken i Cypern. Det er desuden vigtigt at fremme kvaliteten af de offentlige finanser for at støtte en jævn tilpasning af økonomien i betragtning af de ubalancer, den står overfor.

På baggrund af ovenstående vurdering opfordres Cypern til:

- i) at gennemføre finanspolitikken for 2009 som planlagt i overensstemmelse med den europæiske økonomiske genopretningsplan og inden for rammerne af stabilitets- og vækstpakten, og samtidig undgå en yderligere forværring af de offentlige finanser i 2009 i forhold til målet
- ii) at vende den fremskrevne stigning i underskuddet på de offentlige finanser i 2010 og fremefter ved at begrænse stigningen i udgifterne med henblik på at sikre en sund finanspolitisk stilling på mellemlang sigt
- iii) i betragtning af aldringens fremskrevne indvirkning på de offentlige udgifter at styrke de offentlige finansers holdbarhed på lang sigt ved at videreføre reformen af pensions- og sundhedssystemerne.

Sammenligning af centrale makroøkonomiske og budgetmæssige fremskrivninger

		2007	2008	2009	2010	2011	2012
Realt BNP (% ændring)	SP jan. 2009	4,4	3,8	2,1	2,4	3,0	3,2
	KOM Jan 2009	4,4	3,6	1,1	2,0	—	—
	KP dec. 2007	4,2	4,1	4,0	4,0	4,0	—
HICP-inflation (%)	SP jan. 2009	2,2	4,4	2,0	2,5	2,5	2,5
	KOM jan. 2009	2,2	4,4	2,0	2,3	—	—
	KP dec. 2007	2,2	2,5	2,0	2,0	2,0	—
Outputgab ⁽¹⁾ (% af potentielt BNP)	SP jan. 2009	0,2	0,8	-0,1	-0,6	-0,5	-0,2
	KOM jan. 2009 ⁽²⁾	1,1	1,9	0,5	0,1	—	—
	KP dec. 2007	-0,7	-0,6	-0,6	-0,4	—	—
Nettolångivning/låntagning vis-a-vis resten af verden (% af BNP)	SP jan. 2009	-11,7	-12,4	-12,1	-11,5	-10,9	-10,2
	KOM jan. 2009	-9,7	-13,2	-11,8	-10,8	—	—
	KP dec. 2007	-6,6	-6,5	-6,3	-5,9	-5,6	—

⁽¹⁾ Der mangler bl.a. data om primære indkomster og overførsler.

		2007	2008	2009	2010	2011	2012
Offentlige indtægter (% af BNP)	SP jan. 2009	46,4	45,3	43,8	44,0	44,4	44,8
	KOM jan. 2009	46,4	45,6	44,1	44,1	—	—
	KP dec. 2007	45,9	44,3	44,5	44,6	44,7	—
Offentlige udgifter (% af BNP)	SP jan. 2009	42,9	44,3	44,6	45,5	46,3	47,1
	KOM jan. 2009	42,9	44,7	44,7	45,1	—	—
	KP dec. 2007	44,4	43,8	44,0	44,0	44,1	—
Offentlig saldo (% af BNP)	SP jan. 2009	3,4	1,0	- 0,8	- 1,4	- 1,9	- 2,2
	KOM jan. 2009	3,4	1,0	- 0,6	- 1,0	—	—
	KP dec. 2007	1,5	0,5	0,5	0,7	0,7	—
Primær saldo (% af BNP)	SP jan. 2009	6,5	3,9	1,5	0,8	0,2	- 0,2
	KOM jan. 2009	6,5	3,9	1,8	1,2	—	—
	KP dec. 2007	4,7	3,4	2,9	2,9	2,8	—
Konjunkturkorrigeret saldo ⁽¹⁾ (% af BNP)	SP jan. 2009	3,4	0,7	- 0,8	- 1,2	- 1,7	- 2,1
	KOM jan. 2009	3,0	0,2	- 0,8	- 1,1	—	—
	KP dec. 2007	1,8	0,7	0,7	0,8	0,7	—
Strukturel saldo ⁽²⁾ (% af BNP)	SP jan. 2009	3,4	0,7	- 0,8	- 1,2	- 1,7	- 2,1
	KOM jan. 2009	3,0	0,2	- 0,8	- 1,1	—	—
	KP dec. 2007	0,3	0,7	0,7	0,8	0,7	—
Offentlig bruttogæld (% af BNP)	SP jan. 2009	59,4	49,3	46,8	45,4	44,2	44,2
	KOM jan. 2009	59,4	48,1	46,7	45,7	—	—
	KP dec. 2007	60,0	48,5	45,3	43,8	40,5	—

Anm.:

⁽¹⁾ Outputgab og konjunkturkorrigerede saldi i henhold til programmet som genberegnet af Kommissionens tjenestegrene på basis af oplysningerne i programmerne.

⁽²⁾ Baseret på en skønnet potentiel vækst på henholdsvis 3,1 %, 2,8 %, 2,6 % og 2,4 % i perioden 2007-2010.

⁽³⁾ Konjunkturkorrigeret saldo ekskl. engangsforanstaltninger og andre midlertidige foranstaltninger. Der er ingen engangsforanstaltninger og andre midlertidige foranstaltninger i henhold til det seneste program og i henhold til Kommissionens foreløbige prognose fra januar.

Kilde:

Stabilitetsprogram (SP), Kommissionens foreløbige prognoser fra januar 2009 (KOM) og beregninger foretaget af Kommissionens tjenestegrene.

II

(Meddelelser)

MEDDELELSER FRA DEN EUROPÆISKE UNIONS INSTITUTIONER OG ORGANER

KOMMISSIONEN

Ingen indsigelse mod en anmeldt fusion**(Sag COMP/M.5512 — Electrabel/E.ON)****(EØS-relevant tekst)**

(2009/C 281/02)

Den 16. oktober 2009 besluttede Kommissionen ikke at gøre indsigelse mod ovennævnte anmeldte fusion og erklære den forenelig med fællesmarkedet. Beslutningen er truffet efter artikel 6, stk. 1, litra b), i Rådets forordning (EF) nr. 139/2004. Beslutningens fulde ordlyd foreligger kun på engelsk og vil blive offentliggjort, efter at eventuelle forretningshemmeligheder er udeladt. Den vil kunne ses:

- under fusioner på Kommissionens websted for konkurrence (<http://ec.europa.eu/competition/mergers/cases/>). Dette websted giver forskellige muligheder for at finde de konkrete fusionsbeslutninger, idet de er opstillet efter bl.a. virksomhedens navn, sagsnummer, dato og sektor
- i elektronisk form på EUR-Lex-webstedet (<http://eur-lex.europa.eu/da/index.htm>) under dokumentnummer 32009M5512. EUR-Lex giver online-adgang til EU-retten.

Ingen indsigelse mod en anmeldt fusion**(Sag COMP/M.5683 — Brookfield/BBI/DBCT)****(EØS-relevant tekst)**

(2009/C 281/03)

Den 13. november 2009 besluttede Kommissionen ikke at gøre indsigelse mod ovennævnte anmeldte fusion og erklære den forenelig med fællesmarkedet. Beslutningen er truffet efter artikel 6, stk. 1, litra b), i Rådets forordning (EF) nr. 139/2004. Beslutningens fulde ordlyd foreligger kun på engelsk og vil blive offentliggjort, efter at eventuelle forretningshemmeligheder er udeladt. Den vil kunne ses:

- under fusioner på Kommissionens websted for konkurrence (<http://ec.europa.eu/competition/mergers/cases/>). Dette websted giver forskellige muligheder for at finde de konkrete fusionsbeslutninger, idet de er opstillet efter bl.a. virksomhedens navn, sagsnummer, dato og sektor
 - i elektronisk form på EUR-Lex-webstedet (<http://eur-lex.europa.eu/da/index.htm>) under dokumentnummer 32009M5683. EUR-Lex giver online-adgang til EU-retten.
-

Forklarende bemærkninger til De Europæiske Fællesskabers kombinerede nomenklatur

(2009/C 281/04)

I henhold til artikel 9, stk. 1, litra a), andet led, i Rådets forordning (EØF) nr. 2658/87 af 23. juli 1987 om told- og statistiknomenklaturen og den fælles toldtarif ⁽¹⁾ foretages der følgende ændring i de forklarende bemærkninger til De Europæiske Fællesskabers kombinerede nomenklatur ⁽²⁾:

Side 371:

**8701 90 11 Andre traktorer
til
8701 90 90**

Den nuværende tekst erstattes af følgende:

»Disse underpositioner omfatter bl.a. terrængående køretøjer (såkaldte »ATV«), der er udformet til brug som traktorer og har følgende kendetegn:

- et enkelt sæde kun til føreren; køretøjet er ikke beregnet til at befordre andre personer
- en styrestang med to håndtag med indbygget kontroludstyr til at styre køretøjet; køretøjet styres ved at dreje de to forhjul, og styretøjet er baseret på et motorkøretøjs styresystem (Ackerman-princippet)
- bremses på alle hjul
- automatisk kobling og bakgear
- motoren er udformet specielt med henblik på kørsel i vanskeligt terræn og har en så lav udveksling, at den er kraftig nok til at trække påhængt udstyr
- motorkraften overføres til hjulene ved hjælp af aksler og ikke kæder
- dækkene er kraftigt profilerede, hvilket gør køretøjet egnet til kørsel i uvejsomt terræn
- en tilkoblingsanordning, fx en trækkrog, der er udformet således, at køretøjet kan trække eller skubbe mindst det dobbelte af dets egenvægt
- køretøjet har motorkraft til at trække en påhængsvogn uden bremses, som vejer mindst det dobbelte af køretøjet.

Køretøjer, der opfylder alle ovennævnte kendetegn og er i overensstemmelse med de forklarende bemærkninger til pos. 8701 90 11 til 8701 90 50, skal tilføres som landbrugs- eller skovbrugstraktorer. Ellers henhører de under pos. 8701 90 90.

Terrængående køretøjer, der ikke opfylder alle ovennævnte kendetegn, skal tilføres i pos. 8703.

Undtaget fra disse underpositioner er endvidere såkaldte »quads« (pos. 8703 eller 9503 00 10).«

Side 372

**8701 90 11 Have- og landbrugstraktorer (bortset fra enakslede traktorer) og traktorer til skovbrug, på hjul
til
8701 90 50**

Den nuværende tekst erstattes af følgende:

»Disse underpositioner omfatter landbrugstraktorer og traktorer til skovbrug med tre hjul eller mere, som efter deres konstruktion og udstyr tydeligt er bestemt til anvendelse i landbrug, havebrug eller skovbrug.

Denne type køretøjer har almindeligvis en tophastighed på ikke over 45 km/h.

⁽¹⁾ EFT L 256 af 7.9.1987, s. 1.

⁽²⁾ EUT C 133 af 30.5.2008, s. 1.

Motoren kan yde maksimal trækraft, fx ved anvendelse af et differentialespærre.

Køretøjets dæk er kraftigt profilerede, hvilket er velegnet til landbrug, havebrug og skovbrug.

Landbrugstraktorer er almindeligvis udstyret med en hydraulisk anordning, der gør det muligt at løfte eller sænke landbrugsredskaber (harver, plove etc.) med et kraftudtag, der gør det muligt at udnytte motorens effekt til drift af andre maskiner eller redskaber, og med en koblingsanordning til vogne eller redskaber. De kan ligeledes være udstyret med en hydraulisk anordning til betjening af løfte- eller transportapparater (hølæssere, gødningslæssere etc.), i det omfang disse kan betragtes som tilbehør.

Underpositionerne omfatter også specielt konstruerede landbrugstraktorer såsom traktorer med hævet chassis, som benyttes i vinmarker og planteskoler, traktorer konstrueret til at arbejde på skråninger samt redskabsbærende traktorer.

Udskiftelige landbrugsredskaber, der er monteret på traktoren, skal altid tariferes i deres egen position (pos. 8432, 8433 etc.).

Traktorer til skovbrug karakteriseres særlig ved tilstedeværelsen af et fast spil til slæbning af tømmer.

I henhold til bestemmelse 2 til dette kapitel kan traktorer henhørende herunder også være forsynet med visse indretninger, der i forbindelse med deres hovedanvendelse tillader transport af landbrugs- eller skovbrugsredskaber, værktøj, gødningsstoffer, frø osv.

Undtaget fra underpositionerne er bl.a. maskiner (benævnt plæneklippere med førersæde eller plæne- eller havetraktorer) med fastmonteret klippeaggregat og et enkelt kraftudtag, der kun anvendes til at drive klippeaggregatet (se de forklarende bemærkninger til pos. 8433).«

IV

(Oplysninger)

OPLYSNINGER FRA DEN EUROPÆISKE UNIONS INSTITUTIONER OG ORGANER

KOMMISSIONEN

Euroens vekselkurs ⁽¹⁾

20. november 2009

(2009/C 281/05)

1 euro =

Valuta	Kurs	Valuta	Kurs		
USD	amerikanske dollar	1,4815	AUD	australske dollar	1,6299
JPY	japanske yen	131,87	CAD	canadiske dollar	1,5876
DKK	danske kroner	7,4416	HKD	hongkongske dollar	11,4816
GBP	pund sterling	0,89915	NZD	newzealandske dollar	2,0530
SEK	svenske kroner	10,3543	SGD	singaporeanske dollar	2,0596
CHF	schweiziske franc	1,5126	KRW	sydkoreanske won	1 717,07
ISK	islandske kroner		ZAR	sydafrikanske rand	11,2443
NOK	norske kroner	8,4250	CNY	kinesiske renminbi yuan	10,1154
BGN	bulgarske lev	1,9558	HRK	kroatiske kuna	7,3281
CZK	tjekkiske koruna	25,887	IDR	indonesiske rupiah	14 026,59
EEK	estiske kroon	15,6466	MYR	malaysiske ringgit	5,0156
HUF	ungarske forint	269,68	PHP	filippinske pesos	69,779
LTL	litauiske litas	3,4528	RUB	russiske rubler	43,0800
LVL	lettiske lats	0,7083	THB	thailandske bath	49,260
PLN	polske zloty	4,1523	BRL	brasilianske real	2,5734
RON	rumænske leu	4,2845	MXN	mexicanske pesos	19,3928
TRY	tyrkiske lira	2,2196	INR	indiske rupee	69,0470

⁽¹⁾ Kilde: Referencekurs offentliggjort af Den Europæiske Centralbank.

Information fra medlemsstaterne i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/68/EF

(2009/C 281/06)

Nedennævnte medlemsstater har i overensstemmelse med artikel 1, stk. 3, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/68/EF af 24. september 2008 om indlandstransport af farligt gods meddelt Kommissionen, at de har besluttet ikke at anvende bestemmelserne i direktivets bilag III, del III.1 (ADN):

- Kongeriget Danmark
 - Republikken Estland
 - Irland
 - Den Helleniske Republik
 - Kongeriget Spanien
 - Republikken Cypern
 - Republikken Letland
 - Republikken Litauen
 - Republikken Malta
 - Den Portugisiske Republik
 - Republikken Slovenien
 - Den Slovakiske Republik
 - Republikken Finland
 - Kongeriget Sverige
 - Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland
-

OPLYSNINGER FRA MEDLEMSSTATERNE

Medlemsstaternes oplysninger om statsstøtte ydet i henhold til Kommissionens forordning (EF) nr. 800/2008 om visse former for støttes forenelighed med fællesmarkedet i henhold til traktatens artikel 87 og 88 (Generel gruppefritagelsesforordning)

(EØS-relevant tekst)

(2009/C 281/07)

Referencenummer til statsstøtte	X 192/08
Medlemsstat	Italien
Medlemsstatens referencenr.	—
Regionens navn (NUTS)	Emilia-Romagna Artikel 87, stk. 3, litra c)
Støtteydende myndighed	Direzione Generale Cultura Formazione Lavoro Viale Aldo Moro 38 40127 Bologna BO ITALIA http://www.regione.emilia-romagna.it
Støtteordningens navn	Aiuti destinati alle imprese operanti nel territorio della Regione appartenenti ai settori esposti alla concorrenza internazionale e che sono rivolti alla prima formazione, alla riqualificazione ed aggiornamento dei loro addetti, con particolare riguardo alle fasce deboli
Nationalt retsgrundlag (Henvis til den officielle nationale bekendtgørelse)	Delibera di Giunta regionale n. 1968 del 24.11.2008 (Bollettino Ufficiale della Regione Emilia-Romagna — Parte II — n. 213 del 17 dicembre 2008)
Internetlink til støtteforanstaltningens fulde tekst	http://www.form-azione.it/operatori/regimi_aiuti.htm
Støtteordning	Støtteordning
Ændring af en eksisterende støtteforanstaltning	—
Varighed	24.11.2008-30.6.2014
Erhvervssektor(er)	Alle støtteberettigede erhvervssektorer
Støttemodtagerkategori	SMV stor virksomhed
Ordningens planlagte samlede årlige budget	6,00 EUR (mio.)
For garantier	—
Støttens form (artikel 5)	Tilskud
Henvisning til kommissionsbeslutning	—
Hvis samfinansieret med fællesskabsfonde	«Programma Operativo della Regione Emilia-Romagna FSE Obiettivo 2 «Competitività regionale e occupazione» 2007-2013», approvato dalla Commissione Europea con decisione C(2007) 5327 del 26.10.2007 — 7,20 milioni di EUR

Mål	Maksimal støtteintensitet i % eller maksimalt støttebeløb i national valuta	Små og mellemstore virksomheder — tillæg i %
Specifik uddannelse (artikel 38, stk. 1)	25 %	20 %
Generel uddannelse (artikel 38, stk. 2)	60 %	20 %
Referencenummer til statsstøtte	X 193/08	
Medlemsstat	Frankrig	
Medlemsstatens referencenr.	—	
Regionens navn (NUTS)	France Blandede	
Støtteydende myndighed	Le Ministère de l'agriculture et de la pêche (CASDAR) Les collectivités territoriales qui souhaite Ministère de l'agriculture et de la pêche Direction générale de l'enseignement et de la recherche SESRI, sous-direction de l'innovation 1 ter avenue de Lowendal 75700 Paris 07 SP FRANCE http://agriculture.gouv.fr/sections/thematiques/recherche-developpement	
Støtteordningens navn	Aides à la recherche et au développement agricole	
Nationalt retsgrundlag (Henvis til den officielle nationale bekendtgørelse)	Loi de finances 2005-1719 du 30 décembre 2005 article 52 III, pour 2006, publiée au journal officiel du 31 décembre 2005; articles L 820-1 à 3 du code rural; articles D 821-1 et 15, R-821-13 et 16, R-822-1, L-611-1 et 14 et suivants du code rural; arrêté du 19 octobre 2006 relatif à l'élaboration et à l'évaluation du programme national de développement agricole et rural.	
Internetlink til støtteforanstaltningens fulde tekst	http://agriculture.gouv.fr/sections/thematiques/recherche-developpement	
Støtteordning	Støtteordning	
Ændring af en eksisterende støtteforanstaltning	Ændring N 189/03	
Varighed	1.1.2009-31.12.2013	
Erhvervssektor(er)	Plante- og husdyravl, jagt og serviceydelser i forbindelse hermed	
Støttemodtagerkategori	SMV	
Ordningens planlagte samlede årlige budget	120,00 EUR (mio.)	
For garantier	—	
Støttens form (artikel 5)	Tilskud	
Henvisning til kommissionsbeslutning	—	
Hvis samfinansieret med fællesskabsfonde	—	
Mål	Maksimal støtteintensitet i % eller maksimalt støttebeløb i national valuta	Små og mellemstore virksomheder — tillæg i %
Støtte til forskning og udvikling i landbrugs- og fiskerisektoren (artikel 34)	100 %	—

Referencenummer til statsstøtte	X 1/09	
Medlemsstat	Det Forenede Kongerige	
Medlemsstatens referencenr.	—	
Regionens navn (NUTS)	Wales Artikel 87, stk. 3, litra a), Artikel 87, stk. 3, litra c), Områder, der ikke er støtteberettigede	
Støtteydende myndighed	Welsh Assembly Government Plas Glyndwr Kingsway Cardiff CF10 3AH UNITED KINGDOM http://new.wales.gov.uk	
Støtteordningens navn	Welsh Assembly Government Support for Training	
Nationalt retsgrundlag (Henvis til den officielle nationale bekendtgørelse)	Learning and Skills Act 2000 (Section 34) http://www.opsi.gov.uk/Acts/acts2000/ukpga_20000021_en_1 Education Act 2002 (Section 14) http://www.opsi.gov.uk/ACTS/acts2002/ukpga_20020032_en_1 Government of Wales Act 2006 (Section 80) http://www.opsi.gov.uk/acts/acts2006/ukpga_20060032_en_1	
Internetlink til støtteforanstaltningens fulde tekst	http://wales.gov.uk/docs/det/report/081217stateaidsupportfortrainingschemei.pdf?lang=en	
Støtteordning	Støtteordning	
Ændring af en eksisterende støtteforanstaltning	—	
Varighed	1.1.2009-31.12.2013	
Erhvervssektor(er)	Alle støtteberettigede erhvervssektorer	
Støttemodtagerkategori	SMV stor virksomhed	
Ordningens planlagte samlede årlige budget	16,20 GBP (mio.)	
For garantier	—	
Støttens form (artikel 5)	Rentetilskud, Tilskud, Lån, Tilbagebetalingspligtige lån	
Henvisning til kommissionsbeslutning	—	
Hvis samfinansieret med fællesskabsfonde	European Social Fund (ESF) — GBP 38,00 million	
Mål	Maksimal støtteintensitet i % eller maksimalt støttebeløb i national valuta	Små og mellemstore virksomheder — tillæg i %
Specifik uddannelse (artikel 38, stk. 1)	25 %	20 %
Generel uddannelse (artikel 38, stk. 2)	60 %	20 %
Referencenummer til statsstøtte	X 2/09	
Medlemsstat	Østrig	
Medlemsstatens referencenr.	—	
Regionens navn (NUTS)	Steiermark Blandede	

Støtteydende myndighed	Steierische Wirtschaftsförderungsgesellschaft m. b. H. (SFG) Nikolaipplatz 2 8020 Graz ÖSTERREICH http://www.sfg.at	
Støtteordningens navn	Richtlinie für die steierische Wirtschaftsförderung	
Nationalt retsgrundlag (Henvis til den officielle nationale bekendtgørelse)	Steiermärkisches Wirtschaftsförderungsgesetz 2001 (LGBL. Nr. 14/2002, Novelle LGBL. Nr. 98/2007) Richtlinie für die steierische Wirtschaftsförderung (GZ: A14-10-2/2008-207 vom 22.12.2008)	
Internetlink til støtteforanstaltningens fulde tekst	http://www.sfg.at/downloads/docs/4251_2_207RSA_Beilage_Richtlinie_20081222.pdf	
Støtteordning	Støtteordning	
Ændring af en eksisterende støtteforanstaltning	—	
Varighed	1.1.2009-31.12.2009	
Erhvervssektor(er)	Alle støtteberettigede erhvervssektorer	
Støttemodtagerkategori	SMV stor virksomhed	
Ordningens planlagte samlede årlige budget	100,00 EUR (mio.)	
For garantier	—	
Støttens form (artikel 5)	Direkte støtte	
Henvisning til kommissionsbeslutning	—	
Hvis samfinansieret med fællesskabsfonde	Regionale Wettbewerbsfähigkeit Steiermark 2007—2013 (genehmigt von der Europäischen Kommission am 4. Mai 2007 CCI: 2007AT162PO007) — 155,00 EUR (in Mio.)	
Mål	Maksimal støtteintensitet i % eller maksimalt støttebeløb i national valuta	Små og mellemstore virksomheder — tillæg i %
Regional investerings- og beskæftigelsesstøtte (artikel 13) Støtteordning	15 %	20 %
Støtte til nyoprettede små virksomheder (artikel 14)	100 %	—
Investerings- og beskæftigelsesstøtte til små og mellemstore virksomheder (artikel 15)	20 %	—
Støtte til nye små virksomheder oprettet af kvindelige iværksættere (artikel 16)	100 %	—
Investeringsstøtte, der sætter virksomheder i stand til at gå videre end fællesskabsstandarderne for miljøbeskyttelse eller øge miljøbeskyttelsesniveauet, hvor der ikke er vedtaget fællesskabsstandarder (artikel 18)	35 %	20 %
Støtte til erhvervelse af nye transportmidler, der går videre end fællesskabsstandarderne eller øger miljøbeskyttelsesniveauet, hvor der ikke er vedtaget fællesskabsstandarder (artikel 19)	35 %	20 %

Støtte til tidlig tilpasning til nye fællesskabsstandarder for små og mellemstore virksomheder (artikel 20)	15 %	—
Støtte til miljøinvesteringer i energibesparende foranstaltninger (artikel 21)	60 %	20 %
Støtte til miljøinvesteringer i højeffektiv kraftvarmeproduktion (artikel 22)	45 %	20 %
Støtte til miljøinvesteringer til fremme af energi fra vedvarende energikilder (artikel 23)	45 %	20 %
Støtte til miljøundersøgelser (artikel 24)	50 %	20 %
Støtte til konsulentbistand til små og mellemstore virksomheder (artikel 26)	50 %	—
Støtte til små og mellemstore virksomheder deltagelse i messer (artikel 27)	50 %	—
Støtte til tekniske gennemførlighedsundersøgelser (artikel 32)	75 %	—
Støtte til små og mellemstore virksomheders udgifter til industrielle ejendomsrettigheder (artikel 33)	50 %	—
Støtte til unge innovative virksomheder (artikel 35)	1 250 000 EUR	—
Støtte til innovationsrådgivning og innovationssupport-tjenester (artikel 36)	200 000 EUR	—
Støtte til lån af højt kvalificeret personale (artikel 37)	200 000 EUR	—
Specifik uddannelse (artikel 38, stk. 1)	25 %	20 %
Generel uddannelse (artikel 38, stk. 2)	60 %	20 %

Referencenummer til statsstøtte	X 3/09
Medlemsstat	Italien
Medlemsstatens referencenr.	Italy
Regionens navn (NUTS)	Lombardia Artikel 87, stk. 3, litra c)
Støtteydende myndighed	Lombardy region +12 Chambers of Commerce of Lombardy provinces (BG, BS, CR, CO, LC, LO, MN, MI, MB, PV, SO, VA) Regione Lombardia Via Pola 14 20124 Milano MI ITALIA http://www.regione.lombardia.it , http://www.bg.camcom.it , http://www.bs.camcom.it , http://www.cciaa.cremona.it , http://www.co.camcom.it , http://www.lc.camcom.it , http://www.lo.camcom.it , http://www.mn.camcom.it , http://www.mi.camcom.it , http://www.mn.camcom.it , http://www.pv.camcom.it , http://www.so.camcom.it , http://www.va.camcom.it
Støtteordningens navn	Micromacro: bando per micro progetti a dimensione regionale e macro progetti su grandi aree geografiche per l'internazionalizzazione delle PMI

Nationalt retsgrundlag (Henvis til den officielle nationale bekendtgørelse)	BURL N. 51 15.12.2008 (S.O.)	
Internetlink til støtteforanstaltningens fulde tekst	http://www.infopoint.it/pdf/2008/01510.pdf	
Støtteordning	Støtteordning	
Ændring af en eksisterende støtteforanstaltning	—	
Varighed	15.12.2008-15.9.2011	
Erhvervssektor(er)	Alle støtteberettigede erhvervssektorer	
Støttemodtagerkategori	SMV	
Ordningens planlagte samlede årlige budget	3,50 EUR (mio.)	
For garantier	—	
Støttens form (artikel 5)	Direkte støtte	
Henvisning til kommissionsbeslutning	—	
Hvis samfinansieret med fællesskabsfonde	—	
Mål	Maksimal støtteintensitet i % eller maksimalt støttebeløb i national valuta	Små og mellemstore virksomheder — tillæg i %
Støtte til konsulentbistand til små og mellemstore virksomheder (artikel 26)	50 %	—
Støtte til små og mellemstore virksomheder deltagelse i messer (artikel 27)	50 %	—

Medlemsstaternes oplysninger om statsstøtte ydet i henhold til Kommissionens forordning (EF) nr. 800/2008 om visse former for støttes forenelighed med fællesmarkedet i henhold til traktatens artikel 87 og 88 (Generel gruppefritagelsesforordning)

(EØS-relevant tekst)

(2009/C 281/08)

Referencenummer til statsstøtte	X 43/09	
Medlemsstat	Det Forenede Kongerige	
Medlemsstatens referencenr.	—	
Regionens navn (NUTS)	North Eastern Scotland, Eastern Scotland, South Western Scotland Artikel 87, stk. 3, litra c) Områder, der ikke er støtteberettigede	
Støtteydende myndighed	Scottish Enterprise 150 Broomielaw Atlantic Quay Glasgow G2 8LU UNITED KINGDOM http://www.scotent.co.uk	
Støtteordningens navn	Scottish Enterprise Business Support Scheme 2009-2013	
Nationalt retsgrundlag (Henvis til den officielle nationale bekendtgørelse)	Enterprise and New Towns (Scotland) Act 1990, as amended on 1 April 2001 by Scottish Statutory Instrument 2001 No 126 http://www.opsi.gov.uk/acts/acts1990/ukpga_19900035_en_1 European Communities Act 1972 http://www.opsi.gov.uk/Acts/acts1972/ukpga_19720068_en_1	
Internetlink til støtteforanstaltningens fulde tekst	http://www.scottish-enterprise.com/publications/scottish_enterprise_business_support_scheme_2009.pdf	
Støtteordning	Støtteordning	
Ændring af en eksisterende støtteforanstaltning	—	
Varighed	1.1.2009-31.12.2013	
Erhvervssektor(er)	Alle støtteberettigede erhvervssektorer	
Støttemodtagerkategori	SMV stor virksomhed	
Ordningens planlagte samlede årlige budget	15,00 GBP (mio.)	
For garantier	—	
Støttens form (artikel 5)	Direkte støtte	
Henvisning til kommissionsbeslutning	—	
Hvis samfinansieret med fællesskabsfonde	LUPS/ERDF/2008/1/2/0195 — GBP 0,55 million	
Mål	Maksimal støtteintensitet i % eller maksimalt støttebeløb i national valuta	Små og mellemstore virksomheder — tillæg i %
Investerings- og beskæftigelsesstøtte til små og mellemstore virksomheder (artikel 15)	20 %	—
Støtte til miljøundersøgelser (artikel 24)	50 %	—
Støtte til konsulentbistand til små og mellemstore virksomheder (artikel 26)	50 %	—
Støtte til små og mellemstore virksomheder's deltagelse i messer (artikel 27)	50 %	—

Referencenummer til statsstøtte	X 44/09	
Medlemsstat	Slovenien	
Medlemsstatens referencenr.	—	
Regionens navn (NUTS)	Slovenia Artikel 87, stk. 3, litra a)	
Støtteydende myndighed	Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve Kotnikova 5 SI-1000 Ljubljana SLOVENIJA http://www.mddsz.gov.si/	
Støtteordningens navn	Programi zaposlovanja	
Nationalt retsgrundlag (Henvis til den officielle nationale bekendtgørelse)	Katalog ukrepov aktivne politike zaposlovanja http://www.mddsz.gov.si/fileadmin/mddsz.gov.si/pageuploads/dokumentipdf/katalog_apz_07_08_dec08.pdf	
Internetlink til støtteforanstaltningens fulde tekst	http://www.mddsz.gov.si/fileadmin/mddsz.gov.si/pageuploads/dokumentipdf/katalog_apz_07_08_dec08.pdf	
Støtteordning	Støtteordning	
Ændring af en eksisterende støtteforanstaltning	—	
Varighed	1.1.2009-31.12.2010	
Erhvervssektor(er)	Alle støtteberettigede erhvervssektorer	
Støttemodtagerkategori	SMV stor virksomhed	
Ordningens planlagte samlede årlige budget	9,00 EUR (mio.)	
For garantier	—	
Støttens form (artikel 5)	Direkte støtte	
Henvisning til kommissionsbeslutning	—	
Hvis samfinansieret med fællesskabsfonde	Operativni program razvoja človeških virov za obdobje 2007–2013, ki ga je Komisija potrdila z Odločbo št. K(2007) 5744 dne 21.11.2007 (CCI 2007 SI 051 PO 001). udeležba ESS sredstev v višini 85 % – 13,60 EUR (v milijonih)	
Mål	Maksimal støtteintensitet i % eller maksimalt støttebeløb i national valuta	Små og mellemstore virksomheder — tillæg i %
Støtte i form af løntilskud til ansættelse af dårligt stillede arbejdstagere (artikel 40)	50 %	—
Referencenummer til statsstøtte	X 45/09	
Medlemsstat	Nederlandene	
Medlemsstatens referencenr.	—	
Regionens navn (NUTS)	Noord-Nederland Artikel 87, stk. 3, litra c)	

Støtteydende myndighed	Samenwerkingsverband Noord-Nederland Postbus 779 9700 AT Groningen NEDERLAND http://www.snne.eu	
Støtteordningens navn	Investeringspremieregeling Noord-Nederland 2008	
Nationalt retsgrundlag (Henvis til den officielle nationale bekendtgørelse)	Verordening (van 12 december en 19 december) van Provinciale Staten van Groningen, Drenthe en Fryslân op grond van artikel 145 van de Provinciewet houdende regels betreffende de subsidiëring van activiteiten op het terrein van investeringen aan stuwende ondernemingen	
Internetlink til støtteforanstaltningens fulde tekst	http://www.snn.eu/sjablonen/1/infotype/webpage/view.asp?objectID=1254	
Støtteordning	Støtteordning	
Ændring af en eksisterende støtteforanstaltning	Ændring XR 77/08	
Varighed	1.1.2008-31.12.2010	
Erhvervssektor(er)	Alle støtteberettigede erhvervssektorer	
Støttemodtagerkategori	SMV stor virksomhed	
Ordningens planlagte samlede årlige budget	22,00 EUR (mio.)	
For garantier	—	
Støttens form (artikel 5)	Direkte støtte	
Henvisning til kommissionsbeslutning	—	
Hvis samfinansieret med fællesskabsfonde	—	
Mål	Maksimal støtteintensitet i % eller maksimalt støttebeløb i national valuta	Små og mellemstore virksomheder — tillæg i %
Regional investerings- og beskæftigelsesstøtte (artikel 13) Støtteordning	15 %	10 %
Referencenummer til statsstøtte	X 46/09	
Medlemsstat	Slovakiet	
Medlemsstatens referencenr.	MF/8527/2009-832	
Regionens navn (NUTS)	Západné Slovensko, Stredné Slovensko, Východné Slovensko Artikel 87, stk. 3, litra a)	
Støtteydende myndighed	Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky Mierová 19 827 15 Bratislava 212 SLOVENSKO/SLOVAKIA http://www.economy.gov.sk	
Støtteordningens navn	Schéma štátnej pomoci na podporu inovácií prostredníctvom projektov priemyselného výskumu a experimentálneho vývoja	

Nationalt retsgrundlag (Henvis til den officielle nationale bekendtgørelse)	Zákon č. 231/1999 Z. z. o štátnej pomoci v znení neskorších predpisov Zákon č. 172/2005 Z. z. o organizácii štátnej podpory výskumu a vývoja a o doplnení zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov Zákon č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov	
Internetlink til støtteforanstaltningens fulde tekst	http://www.justice.gov.sk/h.aspx?pg=r2&htm=http://www.justice.gov.sk/ovest/ov8/12/240/ov240A.pdf	
Støtteordning	Støtteordning	
Ændring af en eksisterende støtteforanstaltning	—	
Varighed	12.12.2008-31.12.2013	
Erhvervssektor(er)	Alle støtteberettigede erhvervssektorer	
Støttemodtagerkategori	SMV stor virksomhed	
Ordningens planlagte samlede årlige budget	20,07 EUR (mio.)	
For garantier	—	
Støttens form (artikel 5)	Direkte støtte	
Henvisning til kommissionsbeslutning	—	
Hvis samfinansieret med fællesskabsfonde	—	
Mål	Maksimal støtteintensitet i % eller maksimalt støttebeløb i national valuta	Små og mellemstore virksomheder — tillæg i %
Industriel forskning (artikel 31, stk. 2, litra b)	50 %	—
Eksperimentel udvikling (artikel 31, stk. 2, litra c)	25 %	20 %
Støtte til tekniske gennemførlighedsundersøgelser (artikel 32)	50 %	—
Referencenummer til statsstøtte	X 47/09	
Medlemsstat	Det Forenede Kongerige	
Medlemsstatens referencenr.	—	
Regionens navn (NUTS)	North Eastern Scotland, Eastern Scotland, South Western Scotland Artikel 87, stk. 3, litra c) Områder, der ikke er støtteberettigede	
Støtteydende myndighed	Scottish Enterprise 150 Broomielaw Atlantic Quay Glasgow G2 8LU UNITED KINGDOM http://www.scotent.co.uk	
Støtteordningens navn	Scottish Enterprise Training Scheme 2009-2013	

Nationalt retsgrundlag (Henvis til den officielle nationale bekendtgørelse)	Enterprise and New Towns (Scotland) Act 1990, as amended on 1 April 2001 by Scottish Statutory Instrument 2001 No 126 http://www.opsi.gov.uk/acts/acts1990/ukpga_19900035_en_1 European Communities Act 1972 http://www.opsi.gov.uk/Acts/acts1972/ukpga_19720068_en_1	
Internetlink til støtteforanstaltningens fulde tekst	http://www.scottish-enterprise.com/publications/scottish_enterprise_training_scheme_2009.pdf	
Støtteordning	Støtteordning	
Ændring af en eksisterende støtteforanstaltning	—	
Varighed	1.1.2009-31.12.2013	
Erhvervssektor(er)	Alle støtteberettigede erhvervssektorer	
Støttemodtagerkategori	SMV stor virksomhed	
Ordningens planlagte samlede årlige budget	5,00 GBP (mio.)	
For garantier	—	
Støttens form (artikel 5)	Direkte støtte	
Henvisning til kommissionsbeslutning	—	
Hvis samfinansieret med fællesskabsfonde	—	
Mål	Maksimal støtteintensitet i % eller maksimalt støttebeløb i national valuta	Små og mellemstore virksomheder — tillæg i %
Specifik uddannelse (artikel 38, stk. 1)	25 %	20 %
Generel uddannelse (artikel 38, stk. 2)	60 %	20 %

Medlemsstaternes oplysninger om statsstøtte ydet i henhold til Kommissionens forordning (EF) nr. 800/2008 om visse former for støttes forenelighed med fællesmarkedet i henhold til traktatens artikel 87 og 88 (Generel gruppefritagelsesforordning)

(EØS-relevant tekst)

(2009/C 281/09)

Referencenummer til statsstøtte	X 66/09	
Medlemsstat	Italien	
Medlemsstatens referencenr.	—	
Regionens navn (NUTS)	Puglia Artikel 87, stk. 3, litra a)	
Støtteydende myndighed	Regione Puglia — Area Politiche per lo Sviluppo, il Lavoro e l'Innovazione Corso Sonnino 177 70121 Bari BA ITALIA http://www.sistema.puglia.it http://www.regione.puglia.it	
Støtteordningens navn	«Regolamento per aiuti alle piccole imprese innovative operative e di nuova costituzione»	
Nationalt retsgrundlag (Henvis til den officielle nationale bekendtgørelse)	L.R. n. 7 del 12.5.2004, articolo 44, comma 3 «Statuto della Regione Puglia» L.R. n. 10 del 26.6.2004, regolamento n. 20 del 14.10.2008 adottato con DGR n. 1816 del 30.9.2008	
Internetlink til støtteforanstaltningens fulde tekst	http://www.sistema.puglia.it	
Støtteordning	Støtteordning	
Ændring af en eksisterende støtteforanstaltning	—	
Varighed	1.3.2009-31.12.2013	
Erhvervssektor(er)	Alle støtteberettigede erhvervssektorer	
Støttemodtagerkategori	SMV	
Ordningens planlagte samlede årlige budget	10,00 EUR (mio.)	
For garantier	—	
Støttens form (artikel 5)	Direkte støtte	
Henvisning til kommissionsbeslutning	—	
Hvis samfinansieret med fællesskabsfonde	PO Fesr Puglia 2007/2013 — 5,00 milioni di EUR	
Mål	Maksimal støtteintensitet i % eller maksimalt støttebeløb i national valuta	Små og mellemstore virksomheder — tillæg i %
Støtte til unge innovative virksomheder (artikel 35)	1 500 000 EUR	—

Referencenummer til statsstøtte	X 69/09	
Medlemsstat	Spanien	
Medlemsstatens referencenr.	Prórroga de un régimen de ayudas amparado en el Reglamento de exención 2204/2002 de 12 de diciembre de 2002	
Regionens navn (NUTS)	Asturias Artikel 87, stk. 3, litra a)	
Støtteydende myndighed	Servicio Público de Empleo del Principado de Asturias Plaza de España, 1 33007 Oviedo (Asturias) ESPAÑA http://www.asturias.es	
Støtteordningens navn	Subvenciones a las unidades de apoyo a la actividad profesional de los centros especiales de empleo	
Nationalt retsgrundlag (Henvis til den officielle nationale bekendtgørelse)	Real Decreto 469/2006, de 21 de abril, por el que se regulan las unidades de apoyo a la actividad profesional (BOE 22.4.2006) Resolución de 25 de septiembre de 2007 por la que se aprueban las bases reguladoras de la concesión de subvenciones a la actividad profesional de los centros especiales de empleo (BOPA 16.10.2007)	
Internetlink til støtteforanstaltningens fulde tekst	http://download.princast.es/bopa/disposiciones/repositorio/LEGISLACION34/66/19/001U003NOA0002.pdf	
Støtteordning	Støtteordning	
Ændring af en eksisterende støtteforanstaltning	Ændring XE 25/07	
Varighed	1.1.2009-31.12.2013	
Erhvervssektor(er)	Alle støtteberettigede erhvervssektorer	
Støttemodtagerkategori	SMV stor virksomhed	
Ordningens planlagte samlede årlige budget	0,50 EUR (mio.)	
For garantier	—	
Støttens form (artikel 5)	Tilskud	
Henvisning til kommissionsbeslutning	—	
Hvis samfinansieret med fællesskabsfonde	—	
Mål	Maksimal støtteintensitet i % eller maksimalt støttebeløb i national valuta	Små og mellemstore virksomheder — tillæg i %
Støtte til kompensation for meromkostningerne ved beskæftigelse af handicappede arbejdstagere (artikel 42)	100 %	—
Referencenummer til statsstøtte	X 70/09	
Medlemsstat	Spanien	

Medlemsstatens referencenr.	Prórroga de un régimen de ayudas amparado en el Reglamento de exención 2204/2002 de 12 de diciembre de 2002	
Regionens navn (NUTS)	Asturias Artikel 87, stk. 3, litra a)	
Støttestyrelses myndighed	Servicio Público de Empleo del Principado de Asturias Plaza de España, 1 33007 Oviedo (Asturias) ESPAÑA http://www.asturias.es	
Støtteordningens navn	Subvenciones a los promotores de proyectos de empleo con apoyo	
Nationalt retsgrundlag (Henvis til den officielle nationale bekendtgørelse)	Real Decreto 870/2007, de 2 de julio, por el que se regula el programa de empleo con apoyo (BOE 14.7.2007) Resolución de 25 de septiembre de 2007 por la que se aprueban las bases reguladoras de la concesión de subvenciones a los promotores de proyectos de empleo con apoyo (BOPA de 16.10.2007)	
Internetlink til støtteforanstaltningens fulde tekst	http://download.princast.es/bopa/disposiciones/repositorio/LEGISLACION34/66/19/001U003NOB0002.pdf	
Støtteordning	Støtteordning	
Ændring af en eksisterende støtteforanstaltning	Ændring XE 24/07	
Varighed	1.1.2009-31.12.2013	
Erhvervssektor(er)	Alle støtteberettigede erhvervssektorer	
Støttemodtagerkategori	SMV stor virksomhed	
Ordningens planlagte samlede årlige budget	0,12 EUR (mio.)	
For garantier	—	
Støttens form (artikel 5)	Tilskud	
Henvisning til kommissionsbeslutning	—	
Hvis samfinansieret med fællesskabsfonde	—	
Mål	Maksimal støtteintensitet i % eller maksimalt støttebeløb i national valuta	Små og mellemstore virksomheder — tillæg i %
Støtte til kompensation for meromkostningerne ved beskæftigelse af handicappede arbejdstagere (artikel 42)	100 %	—
Referencenummer til statsstøtte	X 71/09	
Medlemsstat	Finland	
Medlemsstatens referencenr.	Säädös 749/2008	

Regionens navn (NUTS)	Itä-Suomi Pohjois-Suomi Blandede	
Støtteydende myndighed	Valtiovarainministeriö PL 28 FI-00023 Valtioneuvosto SUOMI/FINLAND http://www.vm.fi	
Støtteordningens navn	Pienten ja keskisuurten yritysten kehitysalueille tekemien investointien korotetut poistot	
Nationalt retsgrundlag (Henvis til den officielle nationale bekendtgørelse)	Kehitysalueille tehtävien investointien korotetuista poistoista annettu laki (1262/1993, muut. 1736/1995, 32/1998, 1215/1998, 964/2000, 901/2001, 914/2003, 979/2006 ja 749/2008)	
Internetlink til støtteforanstaltningens fulde tekst	http://www.vm.fi/vm/fi/04_julkaisut_ja_asiakirjat/03_muut_asiakirjat/20081216Piente/name.jsp	
Støtteordning	Støtteordning	
Ændring af en eksisterende støtteforanstaltning	Ændring XS 3/04 Ændring XS 173/06	
Varighed	1.1.2009-31.12.2011	
Erhvervssektor(er)	Alle støtteberettigede erhvervssektorer	
Støttemodtagerkategori	SMV	
Ordningens planlagte samlede årlige budget	1,00 EUR (mio.)	
For garantier	—	
Støttens form (artikel 5)	Skatteforanstaltning	
Henvisning til kommissionsbeslutning	—	
Hvis samfinansieret med fællesskabsfonde	—	
Mål	Maksimal støtteintensitet i % eller maksimalt støttebeløb i national valuta	Små og mellemstore virksomheder — tillæg i %
Investerings- og beskæftigelsesstøtte til små og mellemstore virksomheder (artikel 15)	1 %	—
Referencenummer til statsstøtte	X 72/09	
Medlemsstat	Tyskland	
Medlemsstatens referencenr.	—	
Regionens navn (NUTS)	Nordrhein-Westfalen Artikel 87, stk. 3, litra c) Blandede	

Støtteydende myndighed	NRW. Bank Johanniterstraße 3 48145 Münster DEUTSCHLAND http://www.nrwbank.de	
Støtteordningens navn	Regionales Wirtschaftsförderprogramm NRW (RWP NRW) — Richtlinie für die Gewährung von Finanzhilfen zur Förderung der gewerblichen Wirtschaft einschließlich des Tourismusgewerbes vom 17.12.2008	
Nationalt retsgrundlag (Henvis til den officielle nationale bekendtgørelse)	Rahmenplan der Bund/Länder-Gemeinschaftsaufgabe „Verbesserung der regionalen Wirtschaftsstruktur“ (Banz. v. 12.4.2007, S. 4713), geändert durch die Beschlüsse des Koordinierungsausschusses v. 10.9.2008 (Banz. v. 24.9.2008, S. 3452) und v. 9.12.2008 (Banz. v. 19.12.2008, S. 4618) Landeshaushaltsordnung NRW i.d.F. der Bekanntmachung v. 26.4.1999 (SGV.NRW 630)	
Internetlink til støtteforanstaltningens fulde tekst	http://www.nrwbank.de/pdf/dt/RWP_NRW/RWP_Richtlinie_12.09.08.pdf	
Støtteordning	Støtteordning	
Ændring af en eksisterende støtteforanstaltning	Ændring X 22/08	
Varighed	1.1.2009-31.12.2009	
Erhvervssektor(er)	Alle støtteberettigede erhvervssektorer	
Støttemodtagerkategori	SMV stor virksomhed	
Ordningens planlagte samlede årlige budget	70,00 EUR (mio.)	
For garantier	—	
Støttens form (artikel 5)	Tilskud	
Henvisning til kommissionsbeslutning	—	
Hvis samfinansieret med fællesskabsfonde	—	
Mål	Maksimal støtteintensitet i % eller maksimalt støttebeløb i national valuta	Små og mellemstore virksomheder — tillæg i %
Regional investerings- og beskæftigelsesstøtte (artikel 13) Støtteordning	15 %	20 %
Investerings- og beskæftigelsesstøtte til små og mellemstore virksomheder (artikel 15)	20 %	—
Støtte til konsulentbistand til små og mellemstore virksomheder (artikel 26)	50 %	—

Medlemsstaternes oplysninger om statsstøtte ydet i henhold til Kommissionens forordning (EF) nr. 800/2008 om visse former for støttes forenelighed med fællesmarkedet i henhold til traktatens artikel 87 og 88 (Generel gruppefritagelsesforordning)

(EØS-relevant tekst)

(2009/C 281/10)

Referencenummer til statsstøtte	X 73/09	
Medlemsstat	Det Forenede Kongerige	
Medlemsstatens referencenr.	—	
Regionens navn (NUTS)	Northern Ireland Artikel 87, stk. 3, litra c)	
Støtteydende myndighed	Invest Northern Ireland Bedford Square Bedford Street Belfast BT2 7ES NORTHERN IRELAND http://www.investni.com	
Støtteordningens navn	Business Improvement Through Training Programme	
Nationalt retsgrundlag (Henvis til den officielle nationale bekendtgørelse)	The Industrial Development (Northern Ireland) Order 1982 The Industrial Development (Northern Ireland) Act 2002 The European Communities Act 1973	
Internetlink til støtteforanstaltningens fulde tekst	http://www.investni.com/bitp_scheme_guidance_jan_09.pdf	
Støtteordning	Støtteordning	
Ændring af en eksisterende støtteforanstaltning	Ændring XT 56/04	
Varighed	2.1.2009-31.12.2013	
Erhvervssektor(er)	Alle støtteberettigede erhvervssektorer	
Støttemodtagerkategori	SMV stor virksomhed	
Ordningens planlagte samlede årlige budget	7,50 GBP (mio.)	
For garantier	—	
Støttens form (artikel 5)	Tilskud	
Henvisning til kommissionsbeslutning	—	
Hvis samfinansieret med fællesskabsfonde	The European Sustainable Competitiveness Programme for Northern Ireland 2007-2013 CCI: 2007UK162PO003 European Regional Development Fund — GBP 3,25 million	
Mål	Maksimal støtteintensitet i % eller maksimalt støttebeløb i national valuta	Små og mellemstore virksomheder — tillæg i %
Specifik uddannelse (artikel 38, stk. 1)	25 %	20 %
Generel uddannelse (artikel 38, stk. 2)	60 %	20 %

Referencenummer til statsstøtte	X 74/09	
Medlemsstat	Italien	
Medlemsstatens referencenr.	—	
Regionens navn (NUTS)	Veneto Blandede	
Støtteydende myndighed	Regione del Veneto Corso del Popolo 14 30172 Mestre-Venezia VE ITALIA http://www.regione.veneto.it	
Støtteordningens navn	Agevolazioni per l'acquisto o il leasing di nuove macchine utensili o di produzione	
Nationalt retsgrundlag (Henvis til den officielle nationale bekendtgørelse)	Legge 28 novembre 1965, n. 1329 Decreto dirigente regionale direzione industria n. 293 del 30 dicembre 2008 in corso di pubblicazione sul bollettino ufficiale della regione del Veneto del 23 gennaio 2009	
Internetlink til støtteforanstaltningens fulde tekst	http://www.regione.veneto.it/bandi http://www.incentivi.mcc.it/html/html/mcc_veneto/agevolazioni_regionali_regione_new.html	
Støtteordning	Støtteordning	
Ændring af en eksisterende støtteforanstaltning	Ændring XS 20/07	
Varighed	1.1.2009-31.12.2013	
Erhvervssektor(er)	Alle støtteberettigede erhvervssektorer	
Støttemodtagerkategori	SMV	
Ordningens planlagte samlede årlige budget	10,00 EUR (mio.)	
For garantier	—	
Støttens form (artikel 5)	Tilskud	
Henvisning til kommissionsbeslutning	—	
Hvis samfinansieret med fællesskabsfonde	—	
Mål	Maksimal støtteintensitet i % eller maksimalt støttebeløb i national valuta	Små og mellemstore virksomheder — tillæg i %
Regional investerings- og beskæftigelsesstøtte (artikel 13) Støtteordning	20 %	10 %
Investerings- og beskæftigelsesstøtte til små og mellemstore virksomheder (artikel 15)	20 %	—

Referencenummer til statsstøtte	X 75/09	
Medlemsstat	Estland	
Medlemsstatens referencenr.	—	
Regionens navn (NUTS)	Estonia Artikel 87, stk. 3, litra a)	
Støtteydende myndighed	Ettevõtlike Arendamise Sihtasutus Liivalaia 13/15 10118 Tallinn EESTI/ESTONIA http://www.eas.ee	
Støtteordningens navn	Teadus- ja arendustegevuse projektide toetamine	
Nationalt retsgrundlag (Henvis til den officielle nationale bekendtgørelse)	Majandus- ja kommunikatsiooniministri 15. mai 2008 a määrus nr 40 „Teadus- ja arendustegevuse projektide toetamise tingimused ja kord” (RTL, 22.5.2008, 40, 560)	
Internetlink til støtteforanstaltningens fulde tekst	http://www.riigiteataja.ee/ert/act.jsp?id=13124790	
Støtteordning	Støtteordning	
Ændring af en eksisterende støtteforanstaltning	Ændring XS 145/08	
Varighed	23.1.2009-31.12.2013	
Erhvervssektor(er)	Alle støtteberettigede erhvervssektorer	
Støttemodtagerkategori	SMV stor virksomhed	
Ordningens planlagte samlede årlige budget	330,00 EEK (mio.)	
For garantier	—	
Støttens form (artikel 5)	Tilskud	
Henvisning til kommissionsbeslutning	—	
Hvis samfinansieret med fællesskabsfonde	Euroopa Regionaalarengu Fond – 330,00 EEK (miljonites)	
Mål	Maksimal støtteintensitet i % eller maksimalt støttebeløb i national valuta	Små og mellemstore virksomheder — tillæg i %
Industriel forskning (artikel 31, stk. 2, litra b)	65 %	10 %
Eksperimentel udvikling (artikel 31, stk. 2, litra c)	40 %	10 %
Støtte til tekniske gennemførlighedsundersøgelser (artikel 32)	75 %	—
Støtte til små og mellemstore virksomheder's udgifter til industrielle ejendomsrettigheder (artikel 33)	50 %	—

Referencenummer til statsstøtte	X 78/09	
Medlemsstat	Spanien	
Medlemsstatens referencenr.	—	
Regionens navn (NUTS)	Galicia Artikel 87, stk. 3, litra a)	
Støtteydende myndighed	Consejero de Medio Rural (Xunta de Galicia) San Caetano, s/n 15781 Santiago de Compostela ESPAÑA http://mediorural.xunta.es	
Støtteordningens navn	Orden por la que se modifica la Orden de 18 de julio de la Consejería de Medio Rural por la que se establecen las bases reguladoras de las ayudas en concurrencia competitiva para la implantación de servicios de gestión, sustitución y asesoramiento a las explotaciones agrarias, y se convocan para el año 2009.	
Nationalt retsgrundlag (Henvis til den officielle nationale bekendtgørelse)	Orden de 18 de julio de la Consejería de Medio Rural por la que se establecen las bases reguladoras de las ayudas en concurrencia competitiva para la implantación de servicios de gestión, sustitución y asesoramiento a las explotaciones agrarias	
Internetlink til støtteforanstaltningens fulde tekst	http://agader.xunta.es/EixoLeader_Preparacion.do	
Støtteordning	Støtteordning	
Ændring af en eksisterende støtteforanstaltning	Ændring XS 314/07	
Varighed	1.1.2009-31.12.2013	
Erhvervssektor(er)	Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	
Støttemodtagerkategori	SMV	
Ordningens planlagte samlede årlige budget	68,40 EUR (mio.)	
For garantier	—	
Støttens form (artikel 5)	Tilskud	
Henvisning til kommissionsbeslutning	—	
Hvis samfinansieret med fællesskabsfonde	FEADER — 28,97 EUR (en millones)	
Mål	Maksimal støtteintensitet i % eller maksimalt støttebeløb i national valuta	Små og mellemstore virksomheder — tillæg i %
Regional investerings- og beskæftigelsesstøtte (artikel 13) Støtteordning	45 %	—
Støtte til konsulentbistand til små og mellemstore virksomheder (artikel 26)	45 %	—

Referencenummer til statsstøtte	X 79/09	
Medlemsstat	Østrig	
Medlemsstatens referencenr.	—	
Regionens navn (NUTS)	Österreich Blandede	
Støtteydende myndighed	ERP-Fonds Ungargasse 37 1030 Wien ÖSTERREICH http://www.erp-fonds.at http://www.awsg.at	
Støtteordningens navn	ERP-Technologieprogramm	
Nationalt retsgrundlag (Henvis til den officielle nationale bekendtgørelse)	ERP-Fonds-Gesetz (BGBl. Nr. 207/1962 in der geltenden Fassung), Richtlinie ERP-Technologieprogramm (Nachfolgeregelung zu N 287/97), Allgemeine Bestimmungen für die ERP-Programme der Sektoren Industrie und Gewerbe	
Internetlink til støtteforanstaltningens fulde tekst	http://www.awsg.at/portal/media/3552.pdf http://www.awsg.at/portal/media/3546.pdf	
Støtteordning	Støtteordning	
Ændring af en eksisterende støtteforanstaltning	—	
Varighed	23.12.2008-31.12.2013	
Erhvervssektor(er)	Alle støtteberettigede erhvervssektorer	
Støttemodtagerkategori	SMV stor virksomhed	
Ordningens planlagte samlede årlige budget	150,00 EUR (mio.)	
For garantier	—	
Støttens form (artikel 5)	Direkte støtte, Lavt forrentet lån	
Henvisning til kommissionsbeslutning	—	
Hvis samfinansieret med fællesskabsfonde	Für ausgewählte Projekte Kofinanzierung im Rahmen der Operationellen Programme (EFRE-Zuschuss) — 10,00 EUR (in Mio.)	
Mål	Maksimal støtteintensitet i % eller maksimalt støttebeløb i national valuta	Små og mellemstore virksomheder — tillæg i %
Industriel forskning (artikel 31, stk. 2, litra b)	50 %	20 %
Eksperimentel udvikling (artikel 31, stk. 2, litra c)	25 %	20 %

Medlemsstaternes oplysninger om statsstøtte ydet i henhold til Kommissionens forordning (EF) nr. 800/2008 om visse former for støttes forenelighed med fællesmarkedet i henhold til traktatens artikel 87 og 88 (Generel gruppefritagelsesforordning)

(EØS-relevant tekst)

(2009/C 281/11)

Reference nummer til statsstøtte	X 80/09	
Medlemsstat	Frankrig	
Medlemsstatens reference nr.	—	
Regionens navn (NUTS)	—	
Støtteydende myndighed	Centre National de la Cinématographie 12 rue de Lübeck 75116 Paris FRANCE http://www.cnc.fr	
Støtteordningens navn	Fonds d'Aide au Jeu Vidéo — Aide à la pré-production de jeux vidéo	
Nationalt retsgrundlag (Henvis til den officielle nationale bekendtgørelse)	Lois de finances annuelles	
Internetlink til støtteforanstaltningens fulde tekst	http://www.cnc.fr/Site/Template/T11.aspx?SELECTID=3004&ID=2054&t=2	
Støtteordning	Udgivelse af computerspil	
Ændring af en eksisterende støtteforanstaltning	—	
Varighed	1.1.2009-31.12.2013	
Erhvervssektor(er)	Publishing of computer games	
Støttemodtagerkategori	SMV	
Ordningens planlagte samlede årlige budget	3,50 EUR (mio.)	
For garantier	—	
Støttens form (artikel 5)	Tilbagebetalingspligtige lån	
Henvisning til kommissionsbeslutning	—	
Hvis samfinansieret med fællesskabsfonde	—	
Mål	Maksimal støtteintensitet i % eller maksimalt støttebeløb i national valuta	Små og mellemstore virksomheder — tillæg i %
Eksperimentel udvikling (artikel 31, stk. 2, litra c)	35 %	—
Reference nummer til statsstøtte	X 81/09	
Medlemsstat	Østrig	
Medlemsstatens reference nr.	—	
Regionens navn (NUTS)	Österreich Blandede	

Støtteydende myndighed	ERP-Fonds Ungergasse 37 1030 Wien ÖSTERREICH http://www.erp-fonds.at http://www.awsg.at	
Støtteordningens navn	ERP-KMU-Programm	
Nationalt retsgrundlag (Henvis til den officielle nationale bekendtgørelse)	ERP-Fonds-Gesetz (BGBl. Nr. 207/1962 in der geltenden Fassung), Richtlinie ERP-KMU-Programm, Allgemeine Bestimmungen für die ERP-Programme der Sektoren Industrie und Gewerbe	
Internetlink til støtteforanstaltningens fulde tekst	http://www.awsg.at/portal/media/3550.pdf http://www.awsg.at/portal/media/3546.pdf	
Støtteordning	Scheme	
Ændring af en eksisterende støtteforanstaltning	Ændring XS 1/08	
Varighed	23.12.2008-31.12.2013	
Erhvervssektor(er)	Alle støtteberettigede erhvervssektorer	
Støttemodtagerkategori	SME	
Ordningens planlagte samlede årlige budget	320,00 EUR (mio.)	
For garantier	—	
Støtens form (artikel 5)	Tilskud, Lån	
Henvisning til kommissionsbeslutning	—	
Hvis samfinansieret med fællesskabsfonde	Für ausgewählte Projekte Kofinanzierung im Rahmen der Operationellen Programme (EFRE-Zuschuss) — 20,00 EUR (in Mio.)	
Mål	Maksimal støtteintensitet i % eller maksimalt støttebeløb i national valuta	Små og mellemstore virksomheder — tillæg i %
Investerings- og beskæftigelsesstøtte til små og mellemstore virksomheder (artikel 15)	20 %	—
Reference nummer til statsstøtte	X 82/09	
Medlemsstat	Belgien	
Medlemsstatens reference nr.	—	
Regionens navn (NUTS)	Région Wallonne Artikel 87, stk. 3, litra a), Artikel 87, stk. 3, litra c)	
Støtteydende myndighed	Gouvernement wallon, représenté par M. Jean-Claude MARCOURT Ministre de l'économie, de l'emploi et de la recherche Direction générale Opérationnelle de l'économie, de l'emploi et de la recherche Direction des Programmes d'investissement Catherine Charlier, Directeur f.f. Place de la Wallonie, 1, bât. 2 5100 Jambes BELGIQUE/BELGIË Tél. +32 081333715 http://economie.wallonie.be	

Støtteordningens navn	Incitants régionaux en faveur des grandes entreprises	
Nationalt retsgrundlag (Henvis til den officielle nationale bekendtgørelse)	Décret du 11 mars 2004 relatif aux incitants régionaux en faveur des grandes entreprises — Arrêté du GW du 6 mai 2004 portant exécution du décret du 11 mars 2004 relatif aux incitants régionaux en faveur des grandes entreprises modifié par l'arrêté du Gouvernement wallon du 12 décembre 2008, (insérant les dispositions nécessaires pour que le régime d'aide soit conforme au règlement (CE) n° 800/2008). — Arrêté du GW du 6 décembre 2006 déterminant les zones de développement pour la période 2007-2013.	
Internetlink til støtteforanstaltningens fulde tekst	http://wallex.wallonie.be	
Støtteordning	Scheme	
Ændring af en eksisterende støtteforanstaltning	Støtteordning XR 85/07	
Varighed	31.12.2008-31.1.2013	
Erhvervssektor(er)	Alle støtteberettigede erhvervssektorer	
Støttemodtagerkategori	Stor virksomhed	
Ordningens planlagte samlede årlige budget	30,00 EUR (mio.)	
For garantier	—	
Støttens form (artikel 5)	Skatteforanstaltning, Tilskud	
Henvisning til kommissionsbeslutning	—	
Hvis samfinansieret med fællesskabsfonde	—	
Mål	Maksimal støtteintensitet i % eller maksimalt støttebeløb i national valuta	Små og mellemstore virksomheder — tillæg i %
Regional investerings- og beskæftigelsesstøtte (artikel 13) Støtteordning	20 %	—
Reference nummer til statsstøtte	X 83/09	
Medlemsstat	Østrig	
Medlemsstatens reference nr.	Änderung/Anpassung AGVO	
Regionens navn (NUTS)	Österreich Mixed	
Støtteydende myndighed	ERP-Fonds Ungargasse 37 1030 Wien ÖSTERREICH http://www.erp-fonds.at http://www.awsg.at	
Støtteordningens navn	ERP-Internationalisierungsprogramm	
Nationalt retsgrundlag (Henvis til den officielle nationale bekendtgørelse)	ERP-Fonds-Gesetz (BGBl. Nr. 207/1962 in der geltenden Fassung), Richtlinie ERP-Internationalisierungsprogramm, Allgemeine Bestimmungen für die ERP-Programme der Sektoren Industrie und Gewerbe	

Internetlink til støtteforanstaltningens fulde tekst	http://www.awsg.at/portal/media/3548.pdf http://www.awsg.at/portal/media/3546.pdf	
Støtteordning	Støtteordning	
Ændring af en eksisterende støtteforanstaltning	Ændring XS 12/08	
Varighed	23.12.2008-31.12.2013	
Erhvervssektor(er)	Alle støtteberettigede erhvervssektorer	
Støttemodtagerkategori	SMV	
Ordningens planlagte samlede årlige budget	20,00 EUR (mio.)	
For garantier	—	
Støttens form (artikel 5)	Lån	
Henvisning til kommissionsbeslutning	—	
Hvis samfinansieret med fællesskabsfonde	—	
Mål	Maksimal støtteintensitet i % eller maksimalt støttebeløb i national valuta	Små og mellemstore virksomheder — tillæg i %
Investerings- og beskæftigelsesstøtte til små og mellemstore virksomheder (artikel 15)	20 %	—
Reference nummer til statsstøtte	X 85/09	
Medlemsstat	Østrig	
Medlemsstatens reference nr.	—	
Regionens navn (NUTS)	Österreich Artikel 87, stk. 3, litra a), Artikel 87, stk. 3, litra c)	
Støtteydende myndighed	ERP-Fonds Ungargasse 37 1030 Wien ÖSTERREICH http://www.erp-fonds.at http://www.awsg.at	
Støtteordningens navn	ERP-Regionalprogramm	
Nationalt retsgrundlag (Henvis til den officielle nationale bekendtgørelse)	ERP-Fonds-Gesetz (BGBl. Nr. 207/1962 in der geltenden Fassung), Richtlinie ERP-Regionalprogramm, Allgemeine Bestimmungen für die ERP-Programme der Sektoren Industrie und Gewerbe	
Internetlink til støtteforanstaltningens fulde tekst	http://www.awsg.at/portal/media/3551.pdf http://www.awsg.at/portal/media/3546.pdf	
Støtteordning	Støtteordning	
Ændring af en eksisterende støtteforanstaltning	Ændring XR 4/07	
Varighed	23.12.2008-31.12.2013	

Erhvervssektor(er)	Alle støtteberettigede erhvervssektorer	
Støttemodtagerkategori	SMV stor virksomhed	
Ordningens planlagte samlede årlige budget	420,00 EUR (mio.)	
For garantier	—	
Støttens form (artikel 5)	Tilskud, Lån	
Henvisning til kommissionsbeslutning	—	
Hvis samfinansieret med fællesskabsfonde	Für ausgewählte Projekte Kofinanzierung im Rahmen der Operationellen Programme (EFRE-Zuschuss) — 20,00 EUR (in Mio.)	
Mål	Maksimal støtteintensitet i % eller maksimalt støttebeløb i national valuta	Små og mellemstore virksomheder — tillæg i %
Regional investerings- og beskæftigelsesstøtte (artikel 13) Støtteordning	30 %	20 %

Medlemsstaternes oplysninger om statsstøtte ydet i henhold til Kommissionens forordning (EF) nr. 800/2008 om visse former for støttes forenelighed med fællesmarkedet i henhold til traktatens artikel 87 og 88 (Generel gruppefritagelsesforordning)

(EØS-relevant tekst)

(2009/C 281/12)

Referencenummer til statsstøtte	X 87/09	
Medlemsstat	Østrig	
Medlemsstatens referencenr.	—	
Regionens navn (NUTS)	Østrig Blandede	
Støtteydende myndighed	ERP-Fonds Ungargasse 37 1030 Wien ÖSTERREICH http://www.erp-fonds.at http://www.awsg.at	
Støtteordningens navn	ERP-Infrastrukturprogramm	
Nationalt retsgrundlag (Henvis til den officielle nationale bekendtgørelse)	ERP-Fonds-Gesetz (BGBl. Nr. 207/1962 in der geltenden Fassung), Richtlinie ERP-Infrastrukturprogramm, Allgemeine Bestimmungen für die ERP-Programme der Sektoren Industrie und Gewerbe	
Internetlink til støtteforanstaltningens fulde tekst	http://www.awsg.at/portal/media/3547.pdf http://www.awsg.at/portal/media/3546.pdf	
Støtteordning	Støtteordning	
Ændring af en eksisterende støtteforanstaltning	Ændring XR 77/07 Ændring XS 125/07	
Varighed	23.12.2008-31.12.2013	
Erhvervssektor(er)	Alle støtteberettigede erhvervssektorer	
Støttemodtagerkategori	SMV stor virksomhed	
Ordningens planlagte samlede årlige budget	100,00 EUR (mio.)	
For garantier	—	
Støttens form (artikel 5)	Lån	
Henvisning til kommissionsbeslutning	—	
Hvis samfinansieret med fællesskabsfonde	Für ausgewählte Projekte Kofinanzierung im Rahmen der Operationellen Programme (EFRE-Zuschuss) — 1,00 EUR (in Mio.)	
Mål	Maksimal støtteintensitet i % eller maksimalt støttebeløb i national valuta	Små og mellemstore virksomheder — tillæg i %
Regional investerings- og beskæftigelsesstøtte (artikel 13) Støtteordning	30 %	20 %
Investerings- og beskæftigelsesstøtte til små og mellemstore virksomheder (artikel 15)	20 %	—

Referencenummer til statsstøtte	X 89/09	
Medlemsstat	Tyskland	
Medlemsstatens referencenr.	—	
Regionens navn (NUTS)	Rheinland-Pfalz Blandede	
Støtteydende myndighed	Investitions- und Strukturbank Rheinland-Pfalz (ISB) GmbH Holzhofstraße 4 55116 Mainz DEUTSCHLAND http://www.isb.rlp.de	
Støtteordningens navn	Vergabe von zinsverbilligten Darlehen nach dem Mittelstandsförderungsprogramm	
Nationalt retsgrundlag (Henvis til den officielle nationale bekendtgørelse)	§ 19 des Landesgesetzes über die Förderung der kleinen und mittleren Unternehmen sowie der in der freien Wirtschaft tätigen freien Berufe (Mittelstandsförderungsgesetz) vom 3.2.1978 (GVBl. S. 103), geändert durch Gesetz vom 14.5.1982 (GVBl. S. 129), BS 70-3, § 44 der Landeshaushaltsordnung für Rheinland-Pfalz vom 20.12.1971 (GVBl. 72, S.2), zuletzt geändert durch Gesetz vom 21.11.2006 (GVBl. S. 349), BS 63-1	
Internetlink til støtteforanstaltningens fulde tekst	http://www.isb.rlp.de	
Støtteordning	Støtteordning	
Ændring af en eksisterende støtteforanstaltning	Ændring XS 19/06 Ændring XS 128/07	
Varighed	1.1.2009-31.12.2013	
Erhvervssektor(er)	Alle støtteberettigede erhvervssektorer	
Støttemodtagerkategori	SMV	
Ordningens planlagte samlede årlige budget	9,04 EUR (mio.)	
For garantier	—	
Støttens form (artikel 5)	Rentetilskud	
Henvisning til kommissionsbeslutning	—	
Hvis samfinansieret med fællesskabsfonde	—	
Mål	Maksimal støtteintensitet i % eller maksimalt støttebeløb i national valuta	Små og mellemstore virksomheder — tillæg i %
Investerings- og beskæftigelsesstøtte til små og mellemstore virksomheder (artikel 15)	20 %	—
Referencenummer til statsstøtte	X 91/09	
Medlemsstat	Tyskland	
Medlemsstatens referencenr.	Bremen FEI 2009	
Regionens navn (NUTS)	Bremen Artikel 87, stk. 3, litra c) Områder, der ikke er støtteberettigede	

Støtteydende myndighed	Der Senator für Wirtschaft und Häfen Zweite Schlachtpforte 3 28195 Bremen DEUTSCHLAND http://www.wirtschaft.bremen.de	
Støtteordningens navn	Richtlinie „Förderung der Forschung, Entwicklung und Innovation“	
Nationalt retsgrundlag (Henvis til den officielle nationale bekendtgørelse)	§§ 23, 44 der Haushaltsordnung der Freien Hansestadt Bremen (Brem.GBl. 1971, S. 143, zuletzt geänd. durch G. v. 6.7.2004, Brem.GBl. S. 353)	
Internetlink til støtteforanstaltningens fulde tekst	http://www.wirtschaft.bremen.de/sixcms/media.php/13/FEI-RL.pdf	
Støtteordning	Støtteordning	
Ændring af en eksisterende støtteforanstaltning	—	
Varighed	1.1.2009-31.12.2013	
Erhvervssektor(er)	Alle støtteberettigede erhvervssektorer	
Støttemodtagerkategori	SMV stor virksomhed	
Ordningens planlagte samlede årlige budget	7,00 EUR (mio.)	
For garantier	—	
Støttens form (artikel 5)	Direkte støtte, lavt forrentet lån	
Henvisning til kommissionsbeslutning	—	
Hvis samfinansieret med fællesskabsfonde	CCI 2007 DE 162 PO 006 — 2,20 EUR (in Mio.)	
Mål	Maksimal støtteintensitet i % eller maksimalt støttebeløb i national valuta	Små og mellemstore virksomheder — tillæg i %
Industriel forskning (artikel 31, stk. 2, litra b)	50 %	20 %
Eksperimentel udvikling (artikel 31, stk. 2, litra c)	25 %	20 %
Støtte til tekniske gennemførlighedsundersøgelser (artikel 32)	50 %	—
Støtte til små og mellemstore virksomheder's udgifter til industrielle ejendomsrettigheder (artikel 33)	50 %	—
Støtte til unge innovative virksomheder (artikel 35)	500 000 EUR	—
Støtte til innovationsrådgivning og innovationssupport-tjenester (artikel 36)	20 000 EUR	—
Referencenummer til statsstøtte	X 97/09	
Medlemsstat	Det Forenede Kongerige	
Medlemsstatens referencenr.	European Social Fund (ESF)	
Regionens navn (NUTS)	Wales Artikel 87, stk. 3, litra a), Artikel 87, stk. 3, litra c)	

Støtteydende myndighed	All Local Authorities in Wales C/O Welsh Local Government Association Local Government House Drake Walk Cardiff CF10 4LG UNITED KINGDOM http://www.wlga.gov.uk/english/competition-and-state-aid/	
Støtteordningens navn	Welsh Local Government Training Support Scheme	
Nationalt retsgrundlag (Henvis til den officielle nationale bekendtgørelse)	Local Government Act 2000 C22 Part 1 http://www.opsi.gov.uk/Acts/acts2000/ukpga_2000022_en_1	
Internetlink til støtteforanstaltningens fulde tekst	http://www.wlga.gov.uk/uploads/publications/5051.pdf	
Støtteordning	Støtteordning	
Ændring af en eksisterende støtteforanstaltning	—	
Varighed	1.1.2009-31.12.2012	
Erhvervssektor(er)	Alle støtteberettigede erhvervssektorer	
Støttemodtagerkategori	SMV stor virksomhed	
Ordningens planlagte samlede årlige budget	6,00 GBP (mio.)	
For garantier	—	
Støttens form (artikel 5)	Rentetilskud, Tilskud, Lån, Tilbagebetalingspligtige lån	
Henvisning til kommissionsbeslutning	—	
Hvis samfinansieret med fællesskabsfonde	European Social Fund (ESF) — GBP 4,15 (in millions)	
Mål	Maksimal støtteintensitet i % eller maksimalt støttebeløb i national valuta	Små og mellemstore virksomheder — tillæg i %
Specifik uddannelse (artikel 38, stk. 1)	25 %	—
Generel uddannelse (artikel 38, stk. 2)	60 %	—
Referencenummer til statsstøtte	X 98/09	
Medlemsstat	Det Forenede Kongerige	
Medlemsstatens referencenr.	European Regional Development Fund	
Regionens navn (NUTS)	Wales Artikel 87, stk. 3, litra a), Artikel 87, stk. 3, litra c)	
Støtteydende myndighed	All Welsh Local Authorities C/O Welsh Local Government Association Local Government House Drake Walk Cardiff CF10 4LG UNITED KINGDOM http://www.wlga.gov.uk/english/competition-and-state-aid/	

Støtteordningens navn	Welsh Local Government Capital Investment Aid and Employment Aid Scheme	
Nationalt retsgrundlag (Henvis til den officielle nationale bekendtgørelse)	Local Government Act 2000 C22 Part 1 http://www.opsi.gov.uk/Acts/acts2000/ukpga_20000022_en_1	
Internetlink til støtteforanstaltningens fulde tekst	http://www.wlga.gov.uk/uploads/publications/5047.pdf	
Støtteordning	Støtteordning	
Ændring af en eksisterende støtteforanstaltning	—	
Varighed	1.1.2009-31.12.2013	
Erhvervssektor(er)	Alle støtteberettigede erhvervssektorer	
Støttemodtagerkategori	SMV stor virksomhed	
Ordningens planlagte samlede årlige budget	25,00 GBP (mio.)	
For garantier	—	
Støttens form (artikel 5)	Rentetilskud, Tilskud, Lån, Tilbagebetalingspligtige lån	
Henvisning til kommissionsbeslutning	—	
Hvis samfinansieret med fællesskabsfonde	European Regional Development Fund — GBP 11,50 (in millions)	
Mål	Maksimal støtteintensitet i % eller maksimalt støttebeløb i national valuta	Små og mellemstore virksomheder — tillæg i %
Regional investerings- og beskæftigelsesstøtte (artikel 13) Støtteordning	30 %	20 %
Investerings- og beskæftigelsesstøtte til små og mellemstore virksomheder (artikel 15)	20 %	—

V

(Udtalelser)

PROCEDURER I TILKNYTNING TIL GENNEMFØRELSEN AF
KONKURRENCEPOLITIKKEN

KOMMISSIONEN

STATSSTØTTE — TYSKLAND

Statsstøttesag C 29/09 (ex N 503/09) — HSH Nordbank AG

Opfordring til at fremsætte bemærkninger efter EF-traktatens artikel 88, stk. 2

(EØS-relevant tekst)

(2009/C 281/13)

Ved brev af 22. oktober 2009, der er gengivet på det autentiske sprog efter dette resumé, meddelte Kommissionen Tyskland, at den havde besluttet at indlede proceduren efter EF-traktatens artikel 88, stk. 2, over for ovennævnte støtteforanstaltning.

Interesserede parter kan senest to uger efter offentliggørelsen af nærværende resumé og det efterfølgende brev sende eventuelle bemærkninger til den støtteforanstaltning, over for hvilken Kommissionen indleder proceduren, til:

Europa-Kommissionen
Generaldirektoratet for Konkurrence
Registreringskontoret for statsstøtte
Kontor: SPA3, 6/5
1049 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË
Fax +32 22961242

Disse bemærkninger vil blive videresendt til Tyskland. Interesserede parter, der fremsætter bemærkninger til sagen, kan skriftligt anmode om at få deres navne hemmeligholdt. Anmodningen skal være begrundet.

SAGSFORLØB

Den 1. september 2009 anmeldte Tyskland en omstruktureringsplan for HSH Nordbank AG til Kommissionen.

BESKRIVELSE

HSH Nordbank AG er en tysk Landesbank med hovedsæde i Hamburg. HSH Nordbank AG er en international forretningsbank. Bankens aktiviteter er fokuseret på Tyskland og udvalgte europæiske og ikke-europæiske lande. I maj 2009 havde HSH Nordbank AG behov for en hurtig styrkelse af egenkapitalen, da kapitalgrundlaget ellers ikke ville opfylde mindstekravet som fastsat af tilsynsmyndighederne.

I den forbindelse godkendte delstaterne Freie- und Hansestaat Hamburg og Schleswig-Holstein følgende to foranstaltninger til fordel for HSH Nordbank: forøgelse af bankens kernekapital på 3 mia. EUR og overtagelse af en garanti for en del af bankens balance til et beløb på 10 mia. EUR. Den 29. maj 2009 godkendte Kommissionen disse foranstaltninger under henvisning til EF-traktatens artikel 87, stk. 3, litra b) i en periode på seks måneder og anmodede banken om at fremlægge en veldokumenteret omstrukturingsplan inden for tre måneder.

HSH Nordbank AG har udarbejdet en omstrukturingsplan for perioden 2009-2014. Omstrukturingsplanen omfatter en væsentlig reduktion af bankens aktiviteter, som hovedsageligt opnås ved overførsel af aktiver til en afviklingsbank, ved

udskillelse af ikke-kerneaktiviteter samt ved at sætte fokus på kerneaktiviteter og kerneregioner. Bankens nye forretningsmodel er begrænset til tre søjler:

- de regionale aktiviteter omfatter bankvirksomhed for privat- og erhvervskunder, samarbejde med sparekasser og finansiering af erhvervsejendomme
- specialisering inden for den internationale sektor, bl.a. projektfinsiering inden for shipping, transport og vedvarende energikilder med fokus på Nordeuropa
- aktiviteter på kapitalmarkedet, f.eks. udbud af finansieringsløsninger og refinansiering af aktiviteter inden for den regionale og internationale sektor.

VURDERING

Kommissionen finder, at de omhandlede foranstaltninger til fordel for HSH Nordbank AG udgør statsstøtte. Den er indledningsvis af den opfattelse, at disse statsstøtteforanstaltninger skal vurderes på basis af EF-traktatens artikel 87, stk. 3, litra b).

Med hensyn til foreneligheden af garantien nærer Kommissionen tvivl om, hvorvidt den opfylder kriterierne i meddelelsen om behandling af værdiforringede aktiver⁽¹⁾ hvad angår gennemsigtighed, aktivers støtteberettigelse samt værdiansættelse og pris.

Med hensyn til kapitaltilførslen til HSH Nordbank AG nærer Kommissionen tvivl i spørgsmålet om værdiansættelse af banken og ansvarsfordeling mellem banken og bankens ejere.

Hvad angår den fremsendte omstrukturingsplan kan Kommissionen ikke på dette stadium konkludere, hvorvidt den på sigt vil kunne genoprette bankens rentabilitet og forhindre uforholdsmæssige konkurrenceforvridninger. På dette stadium nærer Kommissionen tvivl om, hvorvidt bankens eget bidrag er tilstrækkeligt, samt om hvorvidt der er en tilstrækkelig ansvarsfordeling mellem banken og bankens ejere, både dem som deltager og dem som ikke deltager i støtteforanstaltningerne.

Kommissionen nærer tvivl om, hvorvidt støtteforanstaltningerne er forenelige med fællesmarkedet i henhold til EF-traktatens artikel 87, stk. 3, litra b).

BREVETS ORDLYD

»Die Kommission teilt der Bundesrepublik Deutschland hiermit mit, dass sie nach Prüfung der von den deutschen Behörden in der vorerwähnten Sache übermittelten Angaben beschlossen hat, das Verfahren nach Artikel 88 Absatz 2 EG-Vertrag einzuleiten, da sie Zweifel an der Vereinbarkeit der Maßnahmen mit dem Gemeinsamen Markt hat.

1. VERFAHREN

- (1) Am 30. April 2009 meldete Deutschland bei der Kommission Maßnahmen in Form einer Risikoabschirmung von 10 Mrd. EUR und einer Kapitalzufuhr von 3 Mrd. EUR an.

⁽¹⁾ Meddelelse fra Kommissionen om behandlingen af værdiforringede aktiver i Fællesskabets banksektor (EUT C 72 af 26.3.2009, s. 1).

- (2) Am 29. Mai 2009 godkendte die Kommission auf der Grundlage von Artikel 87 Absatz 3 Buchstabe b EG-Vertrag die Maßnahmen in der Sache N 264/09 als Rettungsbeihilfe für die HSH Nordbank AG (nachstehend ‚HSH Nordbank‘ oder ‚HSH‘ genannt) für einen Zeitraum von sechs Monaten⁽²⁾.

- (3) Am 1. September 2009 meldete Deutschland einen Umstrukturierungsplan bei der Kommission an.

2. BESCHREIBUNG

2.1 Die Begünstigten

Die HSH Nordbank

- (4) Die HSH ist die fünftgrößte deutsche Landesbank mit Sitz in Hamburg und Kiel. Es handelt sich um eine Aktiengesellschaft, die am 2. Juni 2003 im Zuge der Fusion der Hamburgischen Landesbank und der Landesbank Schleswig-Holstein gegründet wurde. Im Oktober 2006 erwarben neun Investorengruppen, die von J.C. Flowers & Co. LLC (nachstehend ‚Flowers‘ genannt) beraten werden, von der WestLB [20—30] (*) % der HSH-Anteile in Erwartung eines Börsengangs der Bank im Jahr 2008.

- (5) Am 31. Dezember 2008 hatte die HSH eine Bilanzsumme von 208 Mrd. EUR, risikogewichtete Vermögenswerte (nachstehend ‚RWA‘ genannt) im Wert von 112 Mrd. EUR und 4 300 Mitarbeiter.

- (6) Nach der Umsetzung der von der Kommission am 29. Mai 2009 genehmigten Rettungsmaßnahmen ergab sich bei der Bank folgende Eigentümerstruktur: die Freie und Hansestadt Hamburg 10,89 %, das Land Schleswig-Holstein 10,42 %, die von Hamburg und Schleswig-Holstein gemeinsam errichtete und kontrollierte Anstalt öffentlichen Rechts (nachstehend ‚Anstalt‘ genannt) 64,18 %, der Sparkassen- und Giroverband für Schleswig-Holstein 4,73 %, die Schleswig-Holsteinische Sparkassen-Vermögensverwaltungs- und Beteiligungs GmbH & Co. KG 0,58 % und die neun von Flowers beratenen Investorengruppen 9,19 %⁽³⁾.

- (7) Die HSH ist eine allgemeine Geschäftsbank mit Kernregion Norddeutschland. Ihre wichtigsten Geschäftsfelder sind Private Banking und Merchant Banking. Die Tätigkeiten im Geschäftsfeld Merchant-Banking konzentrieren sich auf die Bereiche Firmenkunden, Shipping, Transport, Immobilien und erneuerbare Energien. Die HSH ist der weltweit größte Schiffsfinanzierer und [...] (*) Anbieter von Finanzdienstleistungen im Verkehrssektor. Im Dezember 2008 war die Bank weltweit an großen Finanzstandorten vertreten (21 Auslandsniederlassungen in Europa, Asien und Amerika).

⁽²⁾ Entscheidung der Kommission vom 29. Mai 2009 in der Sache N 264/09 HSH Nordbank AG (ABl. C 179 vom 1.8.2009, S. 1), http://ec.europa.eu/community_law/state_aids/comp-2009/n264-09.pdf

(*) Geschäftsgeheimnis.

⁽³⁾ Vor der Durchführung der Rettungsmaßnahmen verteilten sich die Anteile wie folgt: Freie und Hansestadt Hamburg 30,41 %, Land Schleswig-Holstein 29,10 %, Sparkassen- und Giroverband für Schleswig-Holstein 13,20 %, Schleswig-Holsteinische Sparkassen-Vermögensverwaltungs- und Beteiligungs GmbH & Co. KG, Kiel 1,62 % und die neun von Flowers LLC beratenen Investorengruppen 25,67 %.

- (8) Die HSH zählt zu den öffentlichen deutschen Kreditinstituten, die bis zum 18. Juli 2005 von den unbeschränkten staatlichen Garantien in Form von Anstaltslast und Gewährträgerhaftung profitierten. Diese Garantien wurden aufgrund von Entscheidungen der Kommission abgeschafft⁽⁴⁾. Gemäß diesen Entscheidungen fallen alle in der Übergangszeit von 2001 bis 2005 entstehenden Verbindlichkeiten mit einer Laufzeit bis 2015 noch unter die Garantien. Der Teil der von den Ländern Hamburg und Schleswig-Holstein gedeckten Verbindlichkeiten der HSH belief sich zum 31. Dezember 2008 auf [50—80] Mrd. EUR ([50—80] Mrd. EUR zum 31. Dezember 2009).
- (9) Am 6. Mai 2009 stufte Standard & Poor's (S&P) das Rating der HSH um zwei Stufen von (A) auf (BBB+) mit negativem Ausblick herab.

Die Sparkassen und die neun von Flowers beratenen Investorengruppen

- (10) Die Kommission vertritt die vorläufige Auffassung, dass auch die nicht an den Rettungsmaßnahmen beteiligten Anteilseigner der HSH Nordbank, d. h. der Sparkassen- und Giroverband für Schleswig-Holstein und die Schleswig-Holsteinische Sparkassen-Vermögensverwaltungs- und Beteiligungs GmbH & Co. KG, Kiel (nachstehend ‚Sparkassen‘ genannt) sowie die neun von Flowers beratenen Investorengruppen indirekt durch die der Bank gewährte Rekapitalisierungsmaßnahme in Höhe von 3 Mrd. EUR begünstigt werden. Infolge der Kapitalzufuhr wurden die Anteile der beiden Sparkassen und der neun von Flowers beratenen Investorengruppen von 13,20 %, 1,62 % bzw. 25,67 % auf 4,73 %, 0,58 % bzw. 9,19 % verwässert. Wie in der Würdigung in dieser Entscheidung erläutert, hat die Kommission Bedenken in Bezug auf die Bewertung der Bank und damit in Bezug auf den Bezugspreis der neu emittierten Aktien, den sie als zu hoch betrachtet. Deshalb schließt die Kommission nicht aus, dass die Sparkassen und die neun von Flowers beratenen Investorengruppen unverhältnismäßig stark von der Kapitalzufuhr profitierten, indem sie übermäßig hohe Anteile an der Bank behielten.

2.2 Die zur Gewährung der Rettungsmaßnahmen führenden Ereignisse

- (11) Bereits im Jahr 2007 wurde der Wert des strukturierten Kreditportfolios (CIP) der HSH infolge der Finanzkrise um [1—2] Mrd. EUR nach unten berichtet. Die Ausweitung der Krise auf die Realwirtschaft wirkte sich auf das traditionelle Kreditportfolio und die Qualität der Forderungen der Bank aus ihren Finanzierungstätigkeiten in den Bereichen Shipping, Transport, Immobilien und erneuerbare Energien sehr negativ aus. Neben den mit dem CIP aufgetretenen Problemen bedeutete dies, dass die Risikovor-sorge für das Kreditgeschäft im Jahr 2008 auf [1—2] Mrd. EUR erhöht werden musste. Der Konkurs des Bankhauses Lehman Brothers führte zu einer weiteren Verschärfung der Refinanzierungsschwierigkeiten der HSH.
- (12) Am 29. April 2009 teilte die Bundesanstalt für Finanzdienstleistungsaufsicht (BaFin) der HSH Nordbank mit,

dass die BaFin aufgrund der derzeitigen aufsichtsrechtlichen Situation der Bank [...].

2.3 Die Finanzmaßnahmen zugunsten der HSH Nordbank

- (13) Um [...] ihr Kernkapital zu stärken, haben die Freie und Hansestadt Hamburg und das Land Schleswig-Holstein (nachstehend ‚Länder‘ genannt) der HSH Nordbank die folgenden Maßnahmen zugestanden:
1. Kapitalzuführung in Höhe von 3 Mrd. EUR;
 2. Zweitverlust-Risikoabschirmung in Höhe von 10 Mrd. EUR auf einen großen Teil der Bilanz.
- Rekapitalisierung im Umfang von 3 Mrd. EUR
- (14) Die Länder führten der HSH Nordbank insgesamt 3 Mrd. EUR Kapital zu (je 1,5 Mrd.). Die Rekapitalisierung erfolgte durch stimmberechtigte Stammaktien (Core-Tier-1-Kapital). Der genannte Betrag wurde benötigt, um die im Jahresabschluss 2008 aufgelösten Rücklagen wieder neu zu bilden.
- (15) Durchgeführt wurde die Kapitalerhöhung von der Anstalt. Die Anstalt brachte die für die Barkapitalerhöhung benötigten finanziellen Mittel durch Begebung einer Anleihe an den Kapitalmärkten auf. Die sich aus der Anleihenemission ergebenden Verbindlichkeiten der Anstalt werden zu gleichen Teilen von den Ländern als Teilschuldner und durch Garantien gegenüber den Anleiheninhabern garantiert. Die von der Anstalt emittierte Anleihe dient allein der Finanzierung der angemeldeten Maßnahmen zur Unterstützung der HSH. Die Anstalt fungiert ausschließlich als Zweckgesellschaft der Länder und verfolgt neben der Kapitalisierung und der Gewährung der Zweitverlust-Risikoabschirmung keine weiteren Ziele.
- (16) Der Bezugspreis der neuen Aktien wurde auf der Grundlage einer Bewertung der HSH durch [...] (nachstehend [...] genannt) festgelegt, die eine Unternehmenswertbandbreite zwischen [1,5—3,5] Mrd. EUR und [2—4] Mrd. EUR ([18—28] EUR pro Aktie) ergab. Der Bewertung zufolge liegt der Durchschnittswert der HSH bei [1—3] Mrd. EUR ([19—27] EUR pro Aktie). Die Bewertung wurde vor der Herabstufung des Ratings der HSH durchgeführt. Die Auswirkung der Herabstufung auf den Wert der HSH wurde bei der Bewertung nicht berücksichtigt, floss aber in die Beratungen über die Festlegung des Bezugspreises ein. Die Bewertung basierte auf der Annahme, dass im Jahr 2013 eine Heraufstufung auf das vorhergehende Rating (A) erfolgen würde.
- (17) Ziel der HSH und der Länder war es, für das neu zugeführte Kapital in Höhe von 3 Mrd. EUR (300 Mio. EUR pro Jahr) eine jährliche Vergütung von 10 % zu erreichen. Da die im Geschäftsplan der HSH prognostizierten Gewinne für den Zeitraum 2009—2012 nicht ausreichten, um auf alle Stammaktien 10 % Dividende zu zahlen, wurde der Ausgabebetrag der neuen Stammaktien durch einen Abschlag in Höhe der im Zeitraum 2009—2012 nicht gezahlten Dividende von 10 % verringert. Der Gegenwartswert der Zahlung einer Dividende von 10 % für den Zeitraum 2009—2012 beläuft sich auf [500—700] Mio. EUR ([3—6] EUR Abschlag pro Aktie). Der von den Ländern gezahlte Preis pro Aktie wurde daher auf 19 EUR festgesetzt, und die Länder erwarben 157 894 neue Stammaktien.

⁽⁴⁾ Die Anstaltslast verlieh den Finanzinstituten Rechte gegenüber ihren Anteilseignern, während die Gewährträgerhaftung Rechte der Gläubiger der Finanzinstitute gegenüber den Anteilseignern begründete. Vgl. die Entscheidungen in der Sache E 10/00 (ABl. C 146 vom 19.6.2002, S. 6 bzw. ABl. C 150 vom 22.6.2002, S. 7).

(18) Mit der Kapitalerhöhung stieg die Aktienbeteiligung der Länder von 59,51 % auf 85,49 %. Die Aktienbeteiligungen der Sparkassen von Schleswig-Holstein und Hamburg und der neun von Flowers beratenen Investorengruppen wurden auf 5,31 % bzw. 9,19 % verwässert.

Die Risikoabschirmung von 10 Mrd. EUR

(19) Im Rahmen der Risikoabschirmung schützen die Länder die HSH Nordbank (auf der Grundlage der Forderung zum Zeitpunkt des Ausfalls) vor Verlusten, die nach dem 31. März 2009 im abgesicherten Portfolio von rund [150—200] Mrd. EUR auflaufen. Eine Erstverlusttranche von [2—4] Mrd. EUR wird von der HSH selbst getragen. Die Zweitverlusttranche von bis zu 10 Mrd. EUR wird zu je 50 % von den Ländern abgedeckt. Auch über [12—14] Mrd. EUR hinausgehende Verluste werden von der HSH selbst getragen. Den übermittelten Informationen zufolge deckt die Erstverlusttranche von [2—4] Mrd. EUR alle erwarteten Zahlungsausfälle des abgesicherten Portfolios von [150—200] Mrd. EUR ab. Die Vergütung beträgt [3,5—4,5] % der Gesamthöhe der Garantie (10 Mrd. EUR). Deutschland veranschlagt die Wahrscheinlichkeit, dass die Zweitverlusttranche von 10 Mrd. EUR überhaupt in Anspruch genommen wird (d. h. die Ziehung auch nur eines einzigen Euro), mit weniger als [20—60] %.

(20) Wertgeminderte Vermögenswerte wie Asset-Backed-Securities („ABS“) machen weniger als [2—8] % ([5—10] Mrd. EUR) der von der Risikoabschirmung abgedeckten Gesamtvermögenswerte in Höhe von [150—200] Mrd. EUR aus. Den größten Teil der Vermögenswerte bilden [...] Kredite, die die Kerntätigkeit der Bank darstellen ([100—150] Mrd. EUR bzw. [60—80] %). Daneben umfasst das Portfolio festverzinsliche Wertpapiere ([15—30] Mrd. EUR bzw. [10—20] %), spezifisch deutsche Finanzprodukte wie Schuldscheindarlehen ([10—20] Mrd. EUR bzw. [5—10] %) und Zahlungsgarantien ([4—10] Mrd. EUR bzw. [2—5] %). Die Elemente dieses Portfolios sind in unterschiedlichen Währungen denominiert, u. a. in USD, EUR und GBP. In Bezug auf die Kernbank ist im Jahr [2013—2014] eine vollständige Auflösung der Risikoabschirmung geplant.

(21) Das ABS-Portfolio wurde von externen Gutachtern ([...] und [...]) bewertet.

Die deutsche Garantieregelung

(22) Neben den von den Ländern getroffenen Maßnahmen beantragte die Bank am 6. November 2008 beim Sonderfonds Finanzmarktstabilisierung (SoFFin) eine [...] Liquiditätshilfe in Form von Garantien für die Emission neuer Schuldtitel in Höhe von insgesamt 30 Mrd. EUR; der SoFFin gewährte diese Liquiditätsgarantie im Rahmen der von der Kommission genehmigten deutschen Garantieregelung⁽⁵⁾. Bis zum 1. Oktober 2009 hatte der SoFFin im Rahmen der Garantieregelung Ziehungen in Höhe von

insgesamt 17 Mrd. EUR genehmigt, die die Emission von Anleihen durch die HSH abdeckten.

2.4 Der Umstrukturierungsplan

(23) Die HSH Nordbank hat einen umfassenden Umstrukturierungsplan vorgelegt. Der Plan beschreibt die Maßnahmen, die die Bank durchzuführen plant, um [...] bis [2013—2015] ihre langfristige Rentabilität wiederherzustellen. Der Umstrukturierungsplan der HSH sieht eine Verringerung der Bilanzsumme um insgesamt [45—65] % vor, die in erster Linie durch Auslagerung von rund [40—60] % aller Vermögenswerte der HSH (im Jahr 2008) auf eine interne Abbaubank und die Konzentration auf Kerntätigkeiten und Kernregionen erreicht werden soll.

(24) In der Kernbank werden Vermögenswerte in Höhe von [85—120] Mrd. EUR verbleiben (Stand Dezember 2008: [35—60] % von 208 Mrd. EUR). Die Bank wird sich auf das regionale Finanzgeschäft und ausgewählte internationale Geschäftsaktivitäten mit regionalem Bezug konzentrieren. Die Geschäftsfelder der HSH lassen sich in drei Säulen einteilen:

- Regionalgeschäftsfelder (Private Banking, Firmenkundengeschäft, Zusammenarbeit mit den Sparkassen und Immobiliengeschäft);
- internationale Sektorgeschäftsfelder (Shipping, Transport und erneuerbare Energien mit Schwerpunkt Nordeuropa);
- unterstützendes Kapitalmarktgeschäft als Produktlieferant (ausschließlich auf den Kundenbedarf ausgerichtet) und Refinanzierungsquelle der Regional- und Sektorgeschäftsfelder.

(25) Vermögenswerte in Höhe von rund [90—125] Mrd. EUR sollen in die zu errichtende Abbaubank ausgelagert werden. Gegenstand der auf die Abbaubank auszulagernden Vermögenswerte sind risikobehaftete und verlustträchtige Tätigkeiten bzw. nicht-strategische Tätigkeiten (konventionelles Energiegeschäft, fremdfinanzierte Übernahmeangebote, Vorhaben in den USA im Bereich erneuerbare Energien, Immobilienfinanzierung, Firmenkundengeschäft in Skandinavien und Asien, Teile der Schiffsfinanzierung, Teile der Bereiche Infrastruktur, Rail und Logistik sowie Containerschifffahrt, internationale Commodity Finance, Leasing und nicht-kundenbezogenes Kapitalmarktgeschäft); die für die Auslagerung vorgesehenen Vermögenswerte sind nicht notwendigerweise wertgemindert. Die Abbaubank wird keine neuen Geschäfte tätigen [...].

(26) Der Umstrukturierungsplan sieht die Veräußerung der [...] und der 40 %igen Beteiligung an der [...] vor. Die Aufgabe der nicht-strategischen Tätigkeiten wird die Schließung von [...] der ursprünglich 21 Auslandsniederlassungen nach sich ziehen. Die Niederlassungen bzw. Repräsentanzen in Helsinki, Stockholm, Oslo, Riga, Tallinn, Warschau, San Francisco und Hanoi sind bereits geschlossen worden. Die Niederlassungen bzw. Repräsentanzen in [...] werden bis 2012 geschlossen. Nach der Umstrukturierung wird die HSH Nordbank die [...] Niederlassungen bzw. Repräsentanzen [...] behalten, wobei die [...] Niederlassung verkleinert und die Niederlassungen in [...] in Repräsentanzen umgewandelt werden sollen.

⁽⁵⁾ Entscheidung der Kommission vom 27. Oktober 2008 in der Beihilfesache N 512/08 — Rettungspaket für Kreditinstitute in Deutschland (ABl. C 293 vom 15.11.2008, S. 2), geändert durch die Entscheidung der Kommission vom 12. Dezember 2008 in der Beihilfesache N 625/08 — Rettungspaket für Kreditinstitute in Deutschland, verlängert durch die Entscheidung der Kommission vom 22. Juni 2009 in der Beihilfesache N 330/09 (ABl. C 160 vom 14.7.2009, S. 4).

(27) Der Umstrukturierungsplan prognostiziert für 2009 und 2010 ein negatives operatives Ergebnis und anschließend eine Rückkehr zu einem [...] positiven Geschäftsergebnis.

(28) Die HSH Nordbank betrachtet die Aufgabe nicht-strategischer Geschäftstätigkeiten (insbesondere das Energiegeschäft in den USA, das Immobiliengeschäft in New York und Westeuropa und Teile der Schiffsfinanzierung), die Veräußerung von [...] und [...] sowie die Schließung von [...] Auslandsniederlassungen bzw. Repräsentanzen im Ausland als Ausgleichsmaßnahmen für etwaige Wettbewerbsverzerrungen. Ferner hat sich die HSH Nordbank dazu verpflichtet, nicht damit zu werben, dass die Bank staatliche Beihilfen erhalten hat, und sich bereiterklärt, weitere Verhaltensmaßregeln zu befolgen, um etwaige Wettbewerbsverzerrungen abzuschwächen ⁽⁶⁾.

3. DER STANDPUNKT DEUTSCHLANDS

(29) Deutschland macht geltend, dass die Ausnahmeregelung nach Artikel 87 Absatz 3 Buchstabe b EG-Vertrag auf die Maßnahmen anwendbar sei. Ferner führt Deutschland aus, dass die Impaired-Assets-Mitteilung ⁽⁷⁾ nicht auf die Risikoabschirmung anwendbar sei, da die Maßnahme Ende 2008 ausgestaltet worden und noch vor Veröffentlichung der Impaired-Assets-Mitteilung Gegenstand einer vorherigen Anmeldung gewesen sei. Für den Fall, dass die Impaired-Assets-Mitteilung anwendbar sein sollte, macht Deutschland hilfsweise geltend, dass die Risikoabschirmung die Kriterien der Impaired-Assets-Mitteilung für die Entlastungsfähigkeit, die Bewertung der Vermögenswerte sowie die Preisfestsetzung erfülle.

4. BEIHILFERECHTLICHE WÜRDIGUNG

4.1 Vorliegen einer staatlichen Beihilfe

(30) Gemäß Artikel 87 Absatz 1 EG-Vertrag sind staatliche oder aus staatlichen Mitteln gewährte Beihilfen gleich welcher Art, die durch die Begünstigung bestimmter Unternehmen oder Produktionszweige den Wettbewerb verfälschen oder zu verfälschen drohen, mit dem Gemeinsamen Markt unvereinbar, soweit sie den Handel zwischen Mitgliedstaaten beeinträchtigen.

(31) Die Kommission weist darauf hin, dass sie bereits in ihrer Entscheidung über die Rettungsmaßnahme festgestellt hat, dass die Risikoabschirmung und die Kapitalzufuhr zugunsten der HSH Nordbank eine staatliche Beihilfe darstellen ⁽⁸⁾.

(32) Die Kommission vertritt außerdem den vorläufigen Standpunkt, dass ein Teil der Beihilfe, die die HSH Nordbank in Form einer Kapitalzufuhr von 3 Mrd. EUR erhalten hat, an die Sparkassen und die neun von Flowers beratenen Investorengruppen weitergegeben wurde, indem ein unverhältnismäßig hoher Aktienanteil bei ihnen verblieb.

⁽⁶⁾ Umstrukturierungsplan, endgültige Fassung vom 3. September Seite 172, Punkt 7.2.

⁽⁷⁾ Mitteilung der Kommission über die Behandlung wertgeminderter Aktiva im Bankensektor der Gemeinschaft (ABl. C 72 vom 26.3.2009, S. 1).

⁽⁸⁾ Siehe Fußnote 1.

4.2 Vereinbarkeit der Beihilfemaßnahmen mit dem Gemeinsamen Markt nach Artikel 87 Absatz 3 Buchstabe b EG-Vertrag

4.2.1 Anwendung von Artikel 87 Absatz 3 Buchstabe b EG-Vertrag

(33) Nach Artikel 87 Absatz 3 Buchstabe b EG-Vertrag ist die Kommission befugt, eine Beihilfe als mit dem Gemeinsamen Markt vereinbar zu erklären, wenn sie zur ‚Behebung einer beträchtlichen Störung im Wirtschaftsleben eines Mitgliedstaats‘ beiträgt. In der Zwischenzeit hat die Kommission im Zuge der Genehmigung des deutschen Rettungspakets ⁽⁹⁾ bestätigt, dass eine beträchtliche Störung im Wirtschaftsleben Deutschlands droht und dass eine staatliche Stützung von Banken geeignet ist, diese Störung zu beheben. Artikel 87 Absatz 3 Buchstabe b EG-Vertrag kann daher angewandt werden.

(34) Die Kommission erinnert im Hinblick auf den vorliegenden Fall daran, dass sie bereits in ihrer Entscheidung über die vorläufige Genehmigung der Rettungsbeihilfe für die HSH Nordbank die Anwendbarkeit von Artikel 87 Absatz 3 Buchstabe b EG-Vertrag geprüft hatte und zu dem Schluss gekommen war, dass die Beihilfe aufgrund der derzeitigen Lage des Finanzmarkts auf der Grundlage von Artikel 87 Absatz 3 Buchstabe b EG-Vertrag als mit dem Gemeinsamen Markt vereinbar erklärt werden kann, wenn Deutschland einen schlüssigen und fundierten Umstrukturierungsplan für die Bank vorlegen würde. Deutschland hat nun einen Umstrukturierungsplan für die HSH Nordbank vorgelegt, den die Kommission nach Artikel 87 Absatz 3 Buchstabe b EG-Vertrag prüfen wird.

4.2.2 Anwendung der Impaired-Assets-Mitteilung

(35) In der Impaired-Assets-Mitteilung ⁽¹⁰⁾ erläutert die Kommission, wie Entlastungsmaßnahmen der Mitgliedstaaten für wertgeminderte Vermögenswerte nach Artikel 87 Absatz 3 Buchstabe b EG-Vertrag zu bewerten sind. Wertgeminderte Vermögenswerte sind Kategorien von Vermögenswerten, bei denen den Banken Verluste drohen. Die Kommission stellt fest, dass die Impaired-Assets-Mitteilung alle Arten von Unterstützungsmaßnahmen abdeckt, die auf wertgeminderte Vermögenswerte abzielen und für das Empfängerinstitut in der Folge eine wirksame Entlastung darstellen. Die Impaired-Assets-Mitteilung definiert Entlastungsmaßnahmen klar als Maßnahmen, mit denen Banken starke Wertberichtigungen bestimmter Kategorien von Vermögenswerten vermeiden können.

(36) Die Kommission betont, dass die Risikoabschirmung in der Tat darauf abzielt, die HSH Nordbank vor dem Risiko einer künftigen [...], zu schützen. [...] Die Risikoabschirmung [...] erspart der Bank daher etwaige Maßnahmen zur Einhaltung aufsichtsrechtlicher Eigenkapitalanforderungen. Daher stellt die Risikoabschirmung eine Entlastungsmaßnahme dar und fällt in den Anwendungsbereich der Impaired-Assets-Mitteilung.

⁽⁹⁾ Siehe Fußnote 4.

⁽¹⁰⁾ Mitteilung der Kommission über die Behandlung wertgeminderter Aktiva im Bankensektor der Gemeinschaft (ABl. C 72 vom 26.3.2009, S. 1).

(37) Im Hinblick auf den von Deutschland vorgebrachten ratione temporis-Einwand erinnert die Kommission daran, dass sie unabhängig vom Zeitpunkt der Ausgestaltung oder der Anmeldung der Maßnahme die zum Zeitpunkt der Annahme der Entscheidung geltenden Rechtsvorschriften und Mitteilungen anwenden muss⁽¹¹⁾. Die Kommission hat dementsprechend im Zusammenhang mit der aktuellen Finanzkrise die Impaired-Assets-Mitteilung auch auf Maßnahmen angewendet, die vor der Veröffentlichung der Impaired-Assets-Mitteilung angenommen wurden⁽¹²⁾. Die Kommission ist der Auffassung, dass die Impaired-Assets-Mitteilung ohnehin auf die Risikoabschirmung anzuwenden ist, da die Risikoabschirmung nach der Veröffentlichung der Impaired-Assets-Mitteilung angemeldet wurde.

4.2.3 Quantifizierung des Beihilfelements

(38) Auf Grundlage der vorläufigen Würdigung kann der Beihilfebetrags aus der Rekapitalisierung und der Risikoabschirmung mit [5—13] Mrd. EUR veranschlagt und wie folgt aufgeschlüsselt werden:

— Die Kommission nimmt zu diesem Zeitpunkt an, dass der Beihilfebetrags einer Rekapitalisierungsmaßnahme bis zu 100 % betragen kann und daher dem Nennwert der Kapitalzufuhr gleichzusetzen ist.

— Der in der Risikoabschirmung enthaltene Beihilfebetrags ist auf der Grundlage der Impaired-Assets-Mitteilung festzulegen⁽¹³⁾. Der Beihilfebetrags entspricht der Differenz zwischen dem Übernahmewert und dem Marktwert der abgeschirmten Vermögenswerte, höchstens jedoch dem Nennwert der Garantie. Im vorliegenden Fall dürfte der Übernahmepreis [140—190] Mrd. EUR betragen, was dem Nennwert der insgesamt abgeschirmten Vermögenswerte ([140—190] Mrd. EUR) abzüglich des Erstverlustes von [2—5] Mrd. EUR entspricht. Es ist schwierig, den Marktwert des hauptsächlich aus Unternehmenskrediten bestehenden Portfolios zu bewerten. Die Kommission hält fest, dass sie in einer vorläufigen Prüfung externe Preisquellen (für extern bewertete Schuldverschreibungen), sofern vorhanden, herangezogen und diese auf das gesamte Portfolio hochgerechnet hat, und dabei von einer konstanten Deckungsquote der erwarteten Verluste⁽¹⁴⁾ ausgegangen ist. Auf diese Weise erhielt sie für das Portfolio eine geschätzte Obergrenze von [80—100] % des Nennwerts ([140—190] Mrd. EUR). Unter Berücksichtigung von Volatilitäten oder Risikoprämien aufgrund

des derzeitigen Umfelds würde eine weitere Prüfung wahrscheinlich einen niedrigeren Marktwert ergeben. Daher kommt die Kommission in ihrer vorläufigen Prüfung zu dem Schluss, dass der Marktwert [...] unter [150—200] Mrd. EUR liegt. Daher beläuft sich das in der Risikoabschirmung enthaltene Beihilfelement wahrscheinlich auf [2—10] Mrd. EUR.

— Bei der Berechnung des Beihilfelements sind die staatlichen Beihilfen zu berücksichtigen, die die Bank in jedweder Form erhalten hat⁽¹⁵⁾; d. h. im vorliegenden Fall muss die der HSH Nordbank im Rahmen der deutschen Garantieregelung gewährte Garantie ebenfalls berücksichtigt werden.

4.2.4 Vereinbarkeit der Risikoabschirmung mit dem Gemeinsamen Markt

Entlastungsfähigkeit der Vermögenswerte

(39) Zur Entlastungsfähigkeit von abgeschirmten Vermögenswerten heißt es in der Impaired-Assets-Mitteilung in Abschnitt 5.4, dass Entlastungsmaßnahmen eine klare Festlegung der wertgeminderten Vermögenswerte erfordern⁽¹⁶⁾ und dass dabei bestimmte Grenzen zu ziehen sind, damit die Vereinbarkeit mit dem Gemeinsamen Markt gewährleistet ist.

(40) Die Kommission hat Zweifel daran, ob das Portfolio die Entlastungsfähigkeitskriterien der Impaired-Assets-Mitteilung erfüllt, da nur ein kleiner Teil des abgeschirmten Portfolios direkt unter die in der Impaired-Assets-Mitteilung enthaltene Definition von wertgeminderten Vermögenswerten fällt (weniger als [4—7] % des Portfolios sind strukturierte Kreditprodukte). Der Großteil des Portfolios besteht aus Standardkrediten, dem Schwerpunkt der Bank ([100—150] Mrd. EUR bzw. [60—80] %), insbesondere Schiffs- und Luftfahrtfinanzierungen, festverzinsliche Standardprodukte ([15—30] Mrd. EUR bzw. [10—20] %), Schuldscheindarlehen ([10—20] Mrd. EUR bzw. [5—10] %) und Zahlungsgarantien ([4—10] Mrd. EUR bzw. [1—5] %). Die Elemente dieses Portfolios lauten auf verschiedene Währungen, u. a. USD, EUR und GBP. Zwar erkennt die Impaired-Assets-Mitteilung die Notwendigkeit eines pragmatischen und flexiblen Ansatzes bei der Auswahl der Form der Vermögenswerte für Entlastungsmaßnahmen an, die Kommission stellt jedoch die ‚wertgeminderte‘ Natur des im Portfolio enthaltenen Darlehensbestands in Frage, insbesondere in Anbetracht der Größe des Portfolios im Verhältnis zum gesamten Vermögensbestand. Das abgeschirmte Portfolio ist mit mehr als [50—80] % der gesamten Vermögenswerte der Bank ungewöhnlich groß.

(41) In diesem Zusammenhang weist die Kommission auf Randnummer 36 der Impaired-Assets-Mitteilung hin, in der der folgende allgemeine Grundsatz aufgestellt ist: Je weiter die Kriterien der Entlastungsfähigkeit für Entlastungsmaßnahmen gesteckt sind, desto umfangreicher muss die Umstrukturierung sein.

⁽¹¹⁾ Siehe die Entscheidung der Kommission vom 11. Dezember 2008 in der Beihilfesache C 334/07/P — Kommission gegen den Freistaat Sachsen (noch nicht veröffentlicht).

⁽¹²⁾ Siehe Entscheidung der Kommission in der Beihilfesache C 9/09/1960 — Beihilfen zugunsten von Dexia in Form einer Garantieübernahme für Obligationen und bestimmte Vermögenswerte sowie in Form einer Liquiditätshilfe und einer Kapitalerhöhung.

⁽¹³⁾ Unter Randnummer 39 der Impaired-Assets-Mitteilung wird betont, dass sich der aktuelle Marktwert erheblich vom Buchwert unterscheiden kann und dass für einige Vermögenswerte überhaupt kein Marktwert ermittelt werden kann, weil es keinen Markt gibt, und der Wert daher effektiv null ist.

⁽¹⁴⁾ Die Deckungsquote eines Kreditspreads drückt das Verhältnis des versicherungsmathematischen Spreads der erwarteten Verluste zum notierten CDS-Spread aus. Sie wird als über die Kreditstufen hinweg relativ konstant veranschlagt.

⁽¹⁵⁾ Fußnote 4 der Mitteilung der Kommission über die Wiederherstellung der Rentabilität und die Bewertung von Umstrukturierungsmaßnahmen im Finanzsektor im Rahmen der derzeitigen Krise (ABl. C 195 vom 19.8.2009, S. 9).

⁽¹⁶⁾ Diese sind im Einklang mit Anhang III der Impaired-Assets-Mitteilung Körben zuzuordnen, die den Umfang der bestehenden Wertminderung widerspiegeln.

Transparenz und Offenlegung

- (42) Die Kommission hält fest, dass in Abschnitt 5.1 der Impaired-Assets-Mitteilung seitens der Banken für die Vermögenswerte, für die die Entlastung beantragt wird, ex ante uneingeschränkte Transparenz und volle Offenlegung der Wertminderung gefordert wird; Grundlage hierfür ist eine angemessene, von anerkannten unabhängigen Sachverständigen bestätigte und von der zuständigen Aufsichtsbehörde validierte Bewertung.
- (43) Hierzu stellt die Kommission fest, dass die Bewertungsberichte zwar von unabhängigen Sachverständigen erstellt wurden, jedoch nur einen Bruchteil des abgeschirmten Portfolios erfassten, und zwar einen großen Teil der strukturierten Kreditbesicherungen. Nach Randnummer 37 der Impaired-Assets-Mitteilung muss die HSH Nordbank eine von anerkannten unabhängigen Sachverständigen vorgenommene Bewertung des gesamten Portfolios vorlegen. Darüber hinaus hat Deutschland [...] bisher keine Validierung des Bewertungsprozesses und des Ergebnisses durch die BaFin zur Verfügung gestellt. Die Kommission stellt daher die Vereinbarkeit der Maßnahme im Hinblick auf Transparenz und Offenlegung mit der Impaired-Assets-Mitteilung in Frage.

Management der Vermögenswerte

- (44) Die Kommission weist im Hinblick auf das Management der Vermögenswerte darauf hin, dass in Abschnitt 5.6 der Impaired-Assets-Mitteilung eine klare funktionale und organisatorische Trennung zwischen der begünstigten Bank und ihren wertgeminderten Vermögenswerten gefordert wird, insbesondere in Bezug auf Verwaltung, Personal und Kunden. Die Kommission weist in diesem Zusammenhang darauf hin, dass es der Bank so ermöglicht werden sollte, sich auf die Wiederherstellung ihrer Rentabilität zu konzentrieren und etwaigen Interessenskonflikten vorzubeugen.
- (45) Hierzu stellt die Kommission fest, dass bisher kein Beleg für eine klare funktionale und organisatorische Trennung erbracht wurde, da alle abgeschirmten Vermögenswerte weiterhin in der Bilanzsumme der HSH Nordbank erscheinen und unter der direkten Verwaltung und Aufsicht der Bank stehen. Die Kommission hat daher Zweifel, ob die Maßnahme im Hinblick auf das Management von Vermögenswerten mit der Impaired-Assets-Mitteilung vereinbar ist.

Bewertung

- (46) Gemäß Abschnitt 5.5 der Impaired-Assets-Mitteilung ist ein korrektes und kohärentes Konzept für die Bewertung von Vermögenswerten von zentraler Bedeutung, um ungebührliche Wettbewerbsverzerrungen zu vermeiden und die Kohärenz der Bewertungsmethode sicherzustellen. Daher sollte die Bewertung der wertgeminderten Vermögenswerte vorab von der Kommission koordiniert werden. Hierzu hat die Kommission fachliche Hilfe durch die Sachverständigen der Europäischen Zentralbank angefordert und außerdem ihre eigenen externen Berater einbezogen.
- (47) Vermögenswerte sind auf der Basis ihres aktuellen Marktwerts und ihres tatsächlichen wirtschaftlichen Werts auf der Basis zugrundeliegender Cashflows zu bewerten. Der Übernahmewert bei Garantien für Vermögenswerte muss auf deren tatsächlichen wirtschaftlichen Wert beruhen, da-

mit sichergestellt ist, dass der Beihilfebetrug auf ein Minimum begrenzt und die Beihilfe so mit dem Gemeinsamen Markt vereinbar ist. Pauschale Bewertungsabschläge (Haircuts) müssen in Erwägung gezogen werden, um einen Näherungswert für den tatsächlichen wirtschaftlichen Wert von Vermögenswerten zu erhalten, die so komplex sind, dass sich die Entwicklungen in der absehbaren Zeit im Grunde nicht zuverlässig vorhersagen lassen. Da nur eine Bewertung des strukturierten Kreditportfolios durch unabhängige Experten erfolgte und der Kommission keine ausreichenden Informationen über die Bewertung des tatsächlichen wirtschaftlichen Werts des gesamten Portfolios vorliegen, hat die Kommission derzeit Zweifel daran, ob die Maßnahme mit dem Gemeinsamen Markt vereinbar ist.

- (48) Zur unabhängigen Bewertung des strukturierten Kreditteils des Portfolios stellt die Kommission zu diesem Zeitpunkt des Verfahrens ferner einige Annahmen der Bank in Frage, die sich auf die Wahl der für die Abzinsung von Cashflows herangezogenen Zinssätze und die Korrelation der im Portfolio enthaltenen Vermögenswerte beziehen. Die Kommission hat daher Zweifel, ob die Maßnahme im Hinblick auf die Bewertung mit der Impaired-Assets-Mitteilung vereinbar ist.

Lastenverteilung

- (49) Zur Gewährleistung der Lastenverteilung sollte laut Abschnitt 5.2 der Impaired-Assets-Mitteilung von der Bank verlangt werden, dass sie durch Rückholklauseln (sogenannte Claw-Back-Klauseln) oder durch eine Erstverlust-Klausel, wonach der Erstverlust zu mindestens 10 % von der Bank getragen wird, und durch eine Restverlust-Klausel, wonach die Bank alle zusätzlichen Verluste zu mindestens 10 % trägt, für einen Teil der Verluste oder Risiken aufkommt.
- (50) In diesem Zusammenhang weist die Kommission darauf hin, dass der Erstverlustanteil von [2—5] Mrd. EUR lediglich [1—5] % des abgeschirmten Portfolios entspricht. Die Kommission hat daher Zweifel, ob die Maßnahme im Hinblick auf die Lastenverteilung mit der Impaired-Assets-Mitteilung vereinbar ist.

Vergütung

- (51) Randnummer 21 der Impaired-Assets-Mitteilung zufolge ist eine angemessene Vergütung eine weitere Voraussetzung für die Lastenverteilung. Wie in Anhang IV dargelegt, soll sie sicherstellen, dass bei der Festsetzung des Preises für die Entlastung von Vermögenswerten in jedem Fall eine Vergütung für den Staat vorzusehen ist, die dem Risiko künftiger Verluste, die über das im tatsächlichen wirtschaftlichen Wert ausgedrückte Risiko hinausgehen, angemessen Rechnung trägt.
- (52) Für die von den Bundesländern gewährte Übernahme der Garantie bezahlt die Bank eine Gebühr von [3—6] % des Nennwerts. Die Kommission weist darauf hin, dass Deutschland zwei voneinander unabhängige Argumente für die Höhe der Garantiegebühr vorbringt.

(53) Das erste Argument bezieht sich auf die Berechnung der Entlastung der risikogewichteten Vermögenswerte, die mit der Garantie einhergeht. Deutschland hat mitgeteilt, dass sich die implizite Entlastung der risikogewichteten Vermögenswerte im Rahmen der Risikoabschirmung auf [15–60] Mrd. EUR beläuft. Die Bank macht geltend, dass eine Zielrendite von [8–11] % für eine langfristige Rentabilität notwendig ist, was bedeutet, dass die Wirkung der Maßnahme einer direkten Kapitalzufuhr von [1–6] Mrd. EUR entspricht. Die Bank folgert, dass eine Kapitalrendite von 10 % abzüglich eines risikofreien Zinssatzes eine angemessene Vergütung für eine entsprechende Kapitalzufuhr darstellt. Als risikofreien Zinssatz schlägt die HSH Nordbank den Zinssatz der 30-jährigen deutschen Staatsanleihen von derzeit 3,533 % vor, woraus sich eine Gebühr von [4–7] % auf [1–6] Mrd. EUR⁽¹⁷⁾ bzw. [2–5] % auf den Nennwert der Garantie (10 Mrd. EUR)⁽¹⁸⁾ ergibt. Deutschland leitet daraus ab, dass eine Gebühr von [3–6] % ausreichen sollte, um die Anforderungen der Impaired-Assets-Mitteilung zu erfüllen. Die Kommission stellt bei dieser Argumentation die Anwendung des Zinssatzes für die 30-jährigen deutschen Staatsanleihen als risikofreien Zinssatz in Frage, der für die Preisfestsetzung einer Garantie mit 5-jähriger Laufzeit nicht angemessen erscheint⁽¹⁹⁾.

(54) Bei der zweiten, direkteren Methode der Preisfestsetzung wird davon ausgegangen, dass eine Zweitverlusttranche mit Attachment-Punkten bei [3–5] Mrd. EUR ([1–3] % der erwarteten Forderung zum Zeitpunkt des Ausfalls — EAD (Exposure at Default)) und bei [12–14] Mrd. EUR ([5–10] % des EAD) ein BBB-Rating zur Folge hätte. [...], Berater der HSH Nordbank, machte geltend, dass Ende 2008 bei Transaktionen mit strukturierten Collateralised Loan Obligations (CLO) mit allgemeinen Attachment-Punkten von [10–25] % ein BBB-Rating hätte erreicht werden können. [...] wendete dann aber durchschnittliche CDS-Spreads über einen historischen Zeitraum (vor der Krise) an, um einen durchschnittlichen CDS-Spread von [3–6] % zu erhalten. Da das abgeschirmte Portfolio den Großteil der derzeitigen Vermögenswerte der HSH Nordbank umfasste, sollte, so [...] weiter, das Portfolio-Rating dem Rating der HSH Nordbank entsprechen.

(55) Die Kommission hat Zweifel an der zweiten Argumentationslinie. Da das Portfolio nicht eingehend geprüft wurde, ist schwer nachzuvollziehen, warum einige strukturierte Transaktionen, die Ende 2008 vorgenommen wurden, sich auf Portfolios beziehen sollten, die ähnliche Merkmale wie das Portfolio der HSH Nordbank aufweisen. Des Weiteren besteht kein Zusammenhang zwischen den Attachment-Punkten bei [10–25] % der betreffenden strukturierten CLO-Transaktionen und den Attachment-Punkten von [1–4] — [6–10] % der Garantie. Ferner beruht das Rating der HSH Nordbank auf einer Analyse ihrer gesamten Bilanzsumme und nicht nur ihres Vermögensbestands. Es besteht nicht notwendigerweise eine direkte Verbindung

zwischen dem Rating des Vermögenswerte-Portfolios der Bank und ihrer davon unabhängigen Kreditwürdigkeit.

(56) Die Kommission hat daher Zweifel, ob die Maßnahme im Hinblick auf die Preisfestsetzung mit der Impaired-Assets-Mitteilung vereinbar ist.

4.2.5 Der Umstrukturierungsplan

Wiederherstellung der Rentabilität

(57) Im vorliegenden Fall ist nach Auffassung der Kommission eine umfassende Umstrukturierung erforderlich, weil eine [...] Bewertung der abgeschirmten Vermögenswerte nach den in der Impaired-Assets-Mitteilung dargelegten Grundsätzen ohne staatliches Eingreifen [...]. Eine umfassende Umstrukturierung ist auch deshalb erforderlich, weil die HSH staatliche Beihilfen von insgesamt rund [3–13] Mrd. EUR in Form einer Kapitalzufuhr und einer Entlastungsmaßnahme für wertgeminderte Vermögenswerte erhalten hat, was etwa [2–10] % seiner RWA ausmacht und somit den unter Randnummer 55 der Impaired-Assets-Mitteilung festgelegten Schwellenwert von 2 % der gesamten risikogewichteten Aktiva übersteigt.

(58) Wie die Kommission in ihrer Umstrukturierungsmitteilung⁽²⁰⁾ dargelegt hat, muss der Umstrukturierungsplan die Wiederherstellung der Rentabilität des Unternehmens innerhalb einer angemessenen Frist ermöglichen. Diesbezüglich begrüßt die Kommission, dass die HSH Nordbank die Absicht hat, sich auf ihre Kerngeschäftsfelder zu konzentrieren und ihr Nicht-Kerngeschäft sowie risikoträchtigere Aktivitäten aufzugeben oder deutlich zu reduzieren.

(59) Die Kommission hat jedoch Zweifel daran, ob die HSH Nordbank in der Lage sein wird, ihre langfristige Rentabilität wiederherzustellen. Hinsichtlich der Finanzierung stellt die Kommission fest, dass die HSH zwar die Funktion einer Sparkassenzentralbank wahrnimmt, aber keinen Zugang zu Privatkundeneinlagen hat. Die HSH ist somit bei der Refinanzierung [...] auf den Geld- und Kapitalmarkt angewiesen. [2012–2015] müssen mehr als [60–110] Mrd. EUR auf dem Geld- und Kapitalmarkt refinanziert werden. Die Kommission hat somit Zweifel daran, ob die derzeitige Refinanzierungsstrategie für sich allein [...] tragfähig ist.

(60) Nach dem vorgelegten Umstrukturierungsplan beabsichtigt die HSH Nordbank, ihre Position im Firmenkundengeschäft und im Private Banking in Norddeutschland auszubauen. In diesem Segment werden [...] höhere Wachstumsraten prognostiziert als auf den entsprechenden Basismärkten. Die Kommission stellt fest, dass die Finanzkrise durch den Markteintritt anderer Banken in einigen Geschäftsfeldern zu mehr Wettbewerbsdruck geführt hat⁽²¹⁾. Wenn die Bank ihre Marktposition im Firmenkundengeschäft (wo sie in ihrer Region bereits einen Marktanteil von rund [...] % hat) ausbauen will, muss sie im Neugeschäft mit anderen Banken in Wettbewerb treten, die ihre Geschäftsmodelle ebenfalls wieder auf die traditionellen Bankgeschäfte ausrichten. Es wird sich dabei um einen

⁽¹⁷⁾ Siehe Anhang IV der Impaired-Assets-Mitteilung: Die erforderliche Zielrendite könnte sich an der Vergütung orientieren, die bei Rekapitalisierungsmaßnahmen notwendig wäre, die in ihrem Umfang den Eigenkapitalwirkungen der geplanten Entlastungsmaßnahme entsprechen.

⁽¹⁸⁾ [4–7] % von [5–8] Mrd. EUR entsprechen [300–400] Mrd. EUR bzw. [3–4] % von 10 Mrd. EUR.

⁽¹⁹⁾ Die Rendite der 5-jährigen Staatsanleihen betrug am Bewertungstag etwa 2,31 %, was bei dieser Berechnung zu einer impliziten Garantierprämie von [2–6] % auf 10 Mrd. EUR führen würde.

⁽²⁰⁾ Mitteilung der Kommission über die Wiederherstellung der Rentabilität und die Bewertung von Umstrukturierungsmaßnahmen im Finanzsektor im Rahmen der derzeitigen Krise (ABl. C 195 vom 19.8.2009, S. 9).

⁽²¹⁾ [...], Bericht über den Umstrukturierungsplan der HSH, im Auftrag des SoFFin erstellt.

Preiswettbewerb handeln und die Margen werden gering sein, so dass es zweifelhaft erscheint, ob das im Umstrukturierungsplan prognostizierte Wachstum tatsächlich erzielt werden kann. Insbesondere aufgrund des zu erwartenden Wettbewerbszuwachses ist es daher fraglich, ob die zugrunde liegende Hypothese steigender Margen zutreffend ist.

- (61) Die zweite Säule des Umstrukturierungsplans der HSH bildet die Finanzierung von Geschäftsfeldern wie Shipping und Transport, die von Natur aus volatil sind. [...] Die HSH geht davon aus, dass der Wettbewerb in diesen Bereichen abnehmen wird. Wachstum und Rendite in diesen Bereichen sind jedoch eher moderat, so dass es fraglich erscheint, ob die HSH auf den betreffenden Märkten, auf denen sie bereits vergleichsweise hohe Marktanteile besitzt, expandieren kann.
- (62) Die dritte Säule (Kapitalmarktaktivitäten) wurde von der Bank in den vergangenen Jahren stark ausgebaut. [...] Stattdessen stieg die Bank in nicht-kundenabhängige Kapitalmarktaktivitäten wie Eigenhandel bzw. Arbitragegeschäfte ein [...]. Aktivitäten, die wie der Eigenhandel und Arbitragegeschäfte zur Krise beigetragen haben, sollten künftig auf das Minimum beschränkt werden. Sie sind in begrenztem Umfang erforderlich, um Wholesale-Kunden eine vollständige Produktpalette anbieten zu können oder um die Refinanzierung im internationalen Geschäft zu unterstützen. [...]
- (63) Im zugrundeliegenden Geschäftsplan sind [...] Wachstumsraten auf volatilen Märkten und in Geschäftsbereichen veranschlagt, die für die bisherigen Verluste verantwortlich sind. [...]: die Konzentration auf zyklische Geschäftsfelder und die Abhängigkeit von der Refinanzierung auf dem Geld- und Kapitalmarkt. Daher ist auch die Annahme, dass die Bank [2011—2014] wieder ihr früheres A-Rating erhalten wird, möglicherweise nicht realistisch. [...]
- (64) Ferner stellt sich die Frage, ob strategische Kohärenz gewährleistet ist. [...] Angesichts der [...] Anfälligkeit der Bank auf den Kredit- und Refinanzierungsmärkten hat die Kommission Zweifel daran, ob das Geschäftsmodell der HSH [...] langfristig tragfähig ist.

Eigenbeitrag

- (65) Zum Eigenbeitrag stellt die Kommission fest, dass der Umstrukturierungsplan keine weitreichenden Vorschläge enthält. Die Bank leistet durch Aufgabe bestimmter Aktivitäten einen gewissen Beitrag, doch der Umfang der Eigenleistung bleibt vage.
- (66) Die Kommission hat Zweifel daran, ob die Kapitalzufuhr mit einer angemessenen Lastenverteilung erfolgt ist. Die Kommission stellt fest, dass die Kapitalzufuhr von 3 Mrd. EUR durch die Ausgabe stimmberechtigter Stammaktien (Core-Tier-1-Kapital) erfolgte. Der Bezugspreis der neuen Aktien im Gesamtwert von 3 Mrd. EUR wurde auf der Grundlage einer Bewertung der Bank durch [...] festgelegt, die eine Unternehmenswertbandbreite zwischen [1,5—3,5] Mrd. EUR und [2—4] Mrd. EUR ([18—28] EUR pro Aktie) ergab. Auf der Grundlage der Bewertung liegt der Durchschnittswert der HSH bei [1,5—4] Mrd. EUR ([18—28] EUR pro Aktie). Da die im Geschäftsplan der HSH prognostizierten Gewinne für den Zeitraum 2009—2012 nicht ausreichten, um auf alle Stammaktien 10 % Dividende zu zahlen, wurde der Ausgabebetrag der neuen Stammaktien durch einen Abschlag in Höhe der im

Zeitraum 2009—2012 nicht gezahlten Dividende von 10 % ([3—6] EUR pro Aktie) verringert. Der von den Ländern zu zahlende Bezugspreis wurde dementsprechend auf 19 EUR festgesetzt.

- (67) Nach der vorläufigen Prüfung der Kapitalzufuhr vertritt die Kommission die Auffassung, dass der Bezugspreis der neuen Aktien [...] überhöht ist. Die Kommission ist ferner der Ansicht, dass der von [...] vorgenommenen Bewertung der HSH Nordbank ein Geschäftsplan zugrunde liegt, der [...] zu optimistisch ist und [...] Faktoren außer Acht lässt. [...] ⁽²²⁾ selbst widerlegte in der Folge die Feststellungen seines eigenen Berichts, indem das Unternehmen darauf hinwies, dass der Geschäftsplan zu optimistisch erscheine, dass das anstehende Beihilfekontrollverfahren bei der Kommission erhebliche Auswirkungen auf die Bank haben könnte und dass die von S&P vorgenommene Herabstufung der HSH von A auf BBB+ bei der Bewertung nicht berücksichtigt worden sei.
- (68) Mit dem Downrating der HSH [...] brachte S&P zum Ausdruck, dass die Bank nach Ansicht von S&P weiterhin unter erheblichem finanziellem Stress steht. S&P trug auch den strategischen Herausforderungen der HSH als großer Geschäftsbank Rechnung, die auf Nischenmärkte mit zyklischen Schwankungen konzentriert ist und für ihre hohe Bilanzsumme [...] auf die Refinanzierung auf dem Geld- und Kapitalmarkt zurückgreift. S&P berücksichtigte ferner anhaltende Verwerfungen auf den Kernmärkten der HSH (vor allem Schiffsfinanzierung und Gewerbeimmobilien) und den erheblichen Umstrukturierungsbedarf der Bank.
- (69) Die Berücksichtigung des Downratings der HSH Nordbank hätte somit die Bewertung [...] beeinflusst und zur Festsetzung eines [...] niedrigeren Wertes geführt. Aufgrund der kritischen Entwicklungen in den für das HSH-Geschäftsmodell relevanten Sektoren und der Refinanzierungsschwierigkeiten auf den Kapitalmärkten zeigte sich [...] bezüglich der Zukunft der Bank eher pessimistisch.
- (70) [...]
- (71) Ferner stellt die Kommission fest, dass nicht die Abschlüsse vorgenommen wurden, die angesichts des Umfangs der Kapitalzufuhr, des schwierigen Marktumfelds sowie der Tatsache, dass die HSH nicht börsennotiert ist, [...]. Bei vergleichbaren Kapitalzuführungen erfolgten Abschlüsse in Höhe von 30 % bis 60 %.
- (72) Aufgrund dieser Feststellungen ist die Kommission der Auffassung, dass der Wert der Bank vor der Kapitalzufuhr und der Übernahme der Garantie [...] betrug oder [...] war. Somit haben die beiden Länder mit 19 EUR einen viel zu hohen Preis für die neuen Aktien gezahlt. Die Kommission vertritt daher den vorläufigen Standpunkt, dass die Eigentümer, die sich nicht an der Rettungsbeihilfe beteiligt haben (die neun von Flowers beratenen Investorengruppen und die Sparkassen) und trotzdem weiterhin 9,19 % bzw. 4,73 % an der HSH Nordbank halten, unverhältnismäßig stark von der Rettungsbeihilfe profitiert haben, weil ihre Anteile nicht völlig verwässert wurden.

⁽²²⁾ [...], Indikative Unternehmensbewertung der HSH Nordbank AG vom 31. März 2009, Update vom 15. Mai 2009, S. 151.

- (73) Sollte die HSH Nordbank nicht eine echte Einbindung der neun von Flowers beratenden Investorengruppen und der Sparkassen in die Lastenverteilung vorschlagen, könnte sich die Kommission gezwungen sehen, von den neun von Flowers beratenden Investorengruppen und den Sparkassen die vermutlich rechtswidrige Beihilfe zurückzufordern.
- (74) Außerdem sind keine klaren Vorschläge hinsichtlich der Aktionäre unterbreitet worden. Bereits in der Entscheidung über die Rettungsbeihilfe hat Deutschland zugesagt, dass die HSH aufgrund ihrer massiven Verluste keine Kupons für ihre Hybrid-Kapitalinstrumente ausschütten wird. Die Kommission verlangt, dass an dieser Lastenverteilung festgehalten wird, solange es im Ermessen der Bank liegt, ob sie für Hybrid-Kapitalinstrumente Kupons zahlt. Ferner ist die Kommission der Auffassung, dass bei diesen Instrumenten eine Verlustbeteiligung [...].
- (75) Aufgrund dieser Feststellungen hat die Kommission Zweifel daran, ob die Beihilfe auf das erforderliche Minimum beschränkt ist und die Lastenverteilung im Rahmen der Umstrukturierung ausreichend ist.

4.2.6 Vermeidung unzumutbarer Wettbewerbsverfälschungen

- (76) Gemäß Randnummer 30 der Umstrukturierungsmittelteilung richten sich Art und Form der Maßnahmen zur Begrenzung von Wettbewerbsverzerrungen nach der Höhe der Beihilfe und den Bedingungen und Umständen, unter denen die Beihilfe gewährt wurde, sowie nach den Merkmalen des Marktes oder der Märkte, auf dem bzw. denen die begünstigte Bank tätig sein wird. Es wurden keine nennenswerten Maßnahmen zur Begrenzung der wettbewerbsverzerrenden Wirkung der Beihilfe vorgeschlagen. Insbesondere bei der Abbaubank prüft die HSH Nordbank weiterhin Alternativen und sucht nach einer anderen Lösung, [...].
- (77) Die Bank betrachtet die Aufgabe nicht-strategischer Geschäftsfelder (insbesondere Energy USA, Immobilienfinanzierung in New York und Westeuropa) und die damit einhergehende Verringerung ihrer Bilanzsumme, die Veräußerung der [...] und der [...], die Schließung von [...] Niederlassungen bzw. Repräsentanzen im Ausland und die deutliche Verkleinerung der Niederlassungen in [...] als Maßnahmen zur Vermeidung etwaiger Wettbewerbsverfälschungen.
- (78) Die Kommission begrüßt, dass die HSH Nordbank ihre Bilanzsumme und ihre risikogewichteten Aktiva deutlich verringern wird, hält jedoch die vorgenannten Maßnahmen nicht für ausreichend, da diese Schrumpfung wie in anderen Bankenfällen auch zu einem erheblichen Teil allein schon zur Wiederherstellung der Rentabilität erforderlich ist. Daher hat die Kommission Zweifel daran, ob es sich um Maßnahmen handelt, die wirklich auf die Begrenzung von Wettbewerbsverzerrungen abzielen.
- (79) Für Tochtergesellschaften wie die [...] und die [...] liegen der Kommission nur Zieldaten für deren Veräußerung vor, nicht aber feste Zusicherungen, dass die Gesellschaften bis Ende [2012—2015] auch tatsächlich verkauft werden. Da die Kommission nicht sicher ist, nach welchem Zeitplan diese Maßnahmen durchgeführt werden sollen, hat sie Zweifel daran, inwieweit sich damit Wettbewerbsverzerrungen wirksam vermeiden lassen.

- (80) Die Kommission begrüßt außerdem die Zusicherung, dass nicht damit geworben wird, dass die Bank staatliche Beihilfen erhalten hat. Dies ist jedoch nicht ausreichend, um die Wettbewerbsverzerrungen zu begrenzen, und die Kommission erwartet, dass insbesondere mit Blick auf Norddeutschland weitere Verhaltensaufgaben oder strukturelle Maßnahmen vorgesehen werden (z. B. Verpflichtung, dass der Kapitalentlastungseffekt in die Kreditversorgung der Realwirtschaft und nicht in die Finanzierung einer Wachstumsstrategie — insbesondere nicht von Übernahmen — fließt, Verzicht auf Preisführerschaft oder Zusicherung von Beschränkungen bei der Dividendenpolitik bzw. Obergrenzen für Managementvergütungen).

4.3 Verlängerung der Risikoabschirmung

- (81) Da Deutschland der Kommission im Einklang mit den Leitlinien für Rettungs- und Umstrukturierungsbeihilfen und mit Artikel 87 Absatz 3 Buchstabe b EG-Vertrag einen Umstrukturierungsplan übermittelt hat, wird die Rettungsbeihilfe bis zum Erlass einer abschließenden Entscheidung der Kommission über den Umstrukturierungsplan verlängert.

4.4 Schlussfolgerung

- (82) Aufgrund der vorstehenden Feststellungen kommt die Kommission zu dem vorläufigen Schluss, dass die vorgenannten Maßnahmen Deutschlands zugunsten der HSH eine staatliche Beihilfe darstellen. Die Kommission ist der Auffassung, dass es sich dabei um eine Rettungsbeihilfe handelt, hat jedoch Zweifel daran, ob diese Beihilfe gemäß Artikel 87 Absatz 3 EG-Vertrag als mit dem Gemeinsamen Markt vereinbar angesehen werden kann.

5. ENTSCHEIDUNG

Aufgrund der vorstehenden Feststellungen hat die Kommission entschieden, das Verfahren nach Artikel 88 Absatz 2 EG-Vertrag zu eröffnen, um zu prüfen, ob die Maßnahme bezüglich Abgrenzung der entlastungsfähigen Vermögenswerte, Bewertung (einschließlich Bewertungsmethode), Vergütung und Verwaltung von Vermögenswerten die Voraussetzungen der Mitteilung über die Behandlung wertgeminderter Aktiva erfüllt, und die zunächst für sechs Monate erteilte Genehmigung der Maßnahme bis zum Erlass einer abschließenden Entscheidung zu verlängern. Ferner wird die Kommission die für die Rekapitalisierungsmaßnahme geltenden Voraussetzungen, die Lastenverteilung und die erforderlichen Maßnahmen zur Begrenzung von Wettbewerbsverzerrungen prüfen.

Sollte die Kommission zu dem Ergebnis gelangen, dass den Eigentümern der Bank, die sich nicht an den Rettungsmaßnahmen beteiligt haben, d. h. dem Sparkassen- und Giroverband für Schleswig-Holstein, der Schleswig-Holsteinischen Sparkassen-Vermögensverwaltungs- und Beteiligungs GmbH & Co. KG und den neun von J.C. Flowers & Co. LLC beratenden Investorengruppen, eine rechtswidrige Beihilfe gewährt wurde und dass der endgültige Umstrukturierungsplan keine angemessenen Maßnahmen der Lastenverteilung vorsieht, um einen Ausgleich für diese rechtswidrige Beihilfe zu schaffen, wird sie die rechtswidrige Beihilfe von den Sparkassen und den neun von Flowers beratenden Investorengruppen zurückfordern.

Die Kommission fordert Deutschland auf, zusätzlich zu den bereits vorgelegten Dokumenten alle für die Prüfung der Vereinbarkeit der Beihilfe benötigten Informationen und Daten zu übermitteln. Insbesondere benötigt die Kommission

- eine Bewertung des abgeschirmten Portfolios durch externe Gutachter und
- einen genauen Zeitplan für die Durchführung der einzelnen Maßnahmen mit einer verbindlichen Frist für die Umsetzung des Umstrukturierungsplans in seiner Gesamtheit.

Deutschland wird ersucht, den potenziellen Beihilfeempfängern unverzüglich eine Kopie dieses Schreibens zuzuleiten.

Die Kommission erinnert Deutschland an die aufschiebende Wirkung von Artikel 88 Absatz 3 EG-Vertrag und verweist

auf Artikel 14 der Verordnung (EG) Nr. 659/1999 des Rates, dem zufolge alle rechtswidrigen Beihilfen vom Empfänger zurückgefordert werden können.

Die Kommission weist Deutschland darauf hin, dass sie die Beteiligten durch die Veröffentlichung dieses Schreibens mit einer Zusammenfassung im Amtsblatt der Europäischen Gemeinschaften über die Beihilfesache unterrichten wird. Außerdem wird sie die Beteiligten in den EFTA-Staaten, die das EWR-Abkommen unterzeichnet haben, durch die Veröffentlichung einer Bekanntmachung in der EWR-Beilage zum *Amtsblatt der Europäischen Union* und die EFTA-Überwachungsbehörde durch Übermittlung einer Kopie dieses Schreibens von dem Vorgang in Kenntnis setzen. Alle Beteiligten werden aufgefordert, ihre Stellungnahme innerhalb von zwei Wochen nach dem Datum dieser Veröffentlichung abzugeben.«

Anmeldelse af en planlagt fusion
(Sag COMP/M.5705 — Marfrig Alimentos/Seara)

(EØS-relevant tekst)

(2009/C 281/14)

1. Den 16. november 2009 modtog Kommissionen i overensstemmelse med artikel 4 i Rådets forordning (EF) nr. 139/2004 ⁽¹⁾ anmeldelse af en planlagt fusion, hvorved virksomheden Marfrig Alimentos (Brasilien) gennem opkøb af aktiver erhverver kontrol over hele virksomheden Seara (Brasilien), jf. forordningens artikel 3, stk. 1, litra b).

2. De deltagende virksomheder er aktive på følgende områder:

— Marfrig Alimentos: fremstilling af levnedsmidler, særlig på basis af animalsk protein,

— Seara: opdræt af levende slagtefjerkræ og slagtesvin og fremstilling af primære og forarbejdede fjerkræ- og svinekødsprodukter i Brasilien samt eksport af fjerkræprodukter til Europa.

3. Efter en foreløbig gennemgang af sagen finder Kommissionen, at den anmeldte fusion muligvis falder ind under forordning (EF) nr. 139/2004. Den har dog endnu ikke taget endelig stilling hertil.

4. Kommissionen opfordrer hermed alle interesserede til at fremsætte deres eventuelle bemærkninger til den planlagte fusion.

Bemærkningerne skal være Kommissionen i hænde senest ti dage efter offentliggørelsen af denne meddelelse og kan med angivelse af sag COMP/M.5705 — Marfrig Alimentos/Seara sendes til Kommissionen pr. fax (+32 22964301 eller 22967244) eller pr. brev til følgende adresse:

Europa-Kommissionen
Generaldirektoratet for Konkurrence
Registreringskontoret for Fusioner
1049 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

⁽¹⁾ EUT L 24 af 29.1.2004, s. 1.

Anmeldelse af en planlagt fusion
(Sag COMP/M.5690 — Occidental Petroleum Corporation/Phibro)

Behandles eventuelt efter den forenklede procedure

(EØS-relevant tekst)

(2009/C 281/15)

1. Den 13. november 2009 modtog Kommissionen i overensstemmelse med artikel 4 i Rådets forordning (EF) nr. 139/2004 ⁽¹⁾ anmeldelse af en planlagt fusion, hvorved Occidental Petroleum Corporation («Occidental» — USA) gennem opkøb af aktier erhverver kontrol over hele Phibro LLC («Phibro» — USA), som tilhører Citigroup, jf. forordningens artikel 3, stk. 1, litra b).
2. De deltagende virksomheder er aktive på følgende områder:
 - Occidental: olie- og gasprospektering og -produktion, fremstilling og salg af visse kemikalier,
 - Phibro: handel med olie, gas, metaller, råvarer og afledte produkter.
3. Efter en foreløbig gennemgang af sagen finder Kommissionen, at den anmeldte fusion muligvis falder ind under forordning (EF) nr. 139/2004. Den har dog endnu ikke taget endelig stilling hertil. Det bemærkes, at denne sag eventuelt vil blive behandlet efter den forenklede procedure i overensstemmelse med Kommissionens meddelelse om en forenklet procedure til behandling af visse fusioner efter Rådets forordning (EF) nr. 139/2004 ⁽²⁾.
4. Kommissionen opfordrer hermed alle interesserede til at fremsætte deres eventuelle bemærkninger til den planlagte fusion.

Bemærkningerne skal være Kommissionen i hænde senest ti dage efter offentliggørelsen af denne meddelelse og kan med angivelse af sag COMP/M.5690 — Occidental Petroleum Corporation/Phibro sendes til Kommissionen pr. fax (+32 22964301 eller 22967244) eller pr. brev til følgende adresse:

Europa-Kommissionen
Generaldirektoratet for Konkurrence
Registreringskontoret for Fusioner
1049 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

⁽¹⁾ EUT L 24 af 29.1.2004, s. 1.

⁽²⁾ EUT C 56 af 5.3.2005, s. 32.

V *Udtalelser*

PROCEDURER I TILKNYTNING TIL GENNEMFØRELSEN AF KONKURRENCEPOLITIKKEN

Kommissionen

2009/C 281/13	Statsstøtte — Tyskland — Statsstøttesag C 29/09 (ex N 503/09) — HSH Nordbank AG — Opfordring til at fremsætte bemærkninger efter EF-traktatens artikel 88, stk. 2 ⁽¹⁾	42
2009/C 281/14	Anmeldelse af en planlagt fusion (Sag COMP/M.5705 — Marfrig Alimentos/Seara) ⁽¹⁾	53
2009/C 281/15	Anmeldelse af en planlagt fusion (Sag COMP/M.5690 — Occidental Petroleum Corporation/Phibro) — Behandles eventuelt efter den forenkede procedure ⁽¹⁾	54

⁽¹⁾ EØS-relevant tekst

ABONNEMENTSPRISER 2009 (ekskl. moms, inkl. normale forsendelsesomkostninger)

EU-Tidende, L- + C-udgaven, kun papirudgave	22 officielle EU-sprog	1 000 EUR pr. år (*)
EU-Tidende, L- + C-udgaven, kun papirudgave	22 officielle EU-sprog	100 EUR pr. måned (*)
EU-Tidende, L- + C-udgaven, papirudgave + årlig cd-rom	22 officielle EU-sprog	1 200 EUR pr. år
EU-Tidende, L-udgaven, kun papirudgave	22 officielle EU-sprog	700 EUR pr. år
EU-Tidende, L-udgaven, kun papirudgave	22 officielle EU-sprog	70 EUR pr. måned
EU-Tidende, C-udgaven, kun papirudgave	22 officielle EU-sprog	400 EUR pr. år
EU-Tidende, C-udgaven, kun papirudgave	22 officielle EU-sprog	40 EUR pr. måned
EU-Tidende, L- + C-udgaven, månedlig kumulativ cd-rom	22 officielle EU-sprog	500 EUR pr. år
Supplement til EUT (S-udgaven), udbud og offentlige kontrakter, cd-rom, 2 udgaver pr. uge	Flersproget: 23 officielle EU-sprog	360 EUR pr. år (= 30 EUR pr. måned)
EU-Tidende, C-udgaven — udvælgelsesprøver	Sprog iht. udvælgelsesprøve(r)	50 EUR pr. år

(*) Enkeltnumre: til og med 32 sider: 6 EUR
fra 33 til og med 64 sider: 12 EUR
over 64 sider: Prisen fastsættes i hvert enkelt tilfælde.

Den Europæiske Unions Tidende, der udkommer på EU's officielle sprog, fås i abonnement i 22 sprogudgaver. EU-Tidende omfatter L-udgaven (retsforskrifter) og C-udgaven (meddelelser og oplysninger).

Der abonneres særskilt på hver sprogudgave.

I henhold til Rådets forordning (EF) nr. 920/2005, offentliggjort i EU-Tidende L 156 af 18. juni 2005, er Den Europæiske Unions institutioner midlertidigt fritaget for forpligtelsen til at udarbejde og offentliggøre alle retsakter på irsk. Irske udgaver af EU-Tidende vil derfor blive markedsført særskilt.

Abonnementet på supplementet til EU-Tidende (S-udgaven (udbud og offentlige kontrakter)) omfatter alle udgaver på de 23 officielle sprog på én cd-rom.

Abonnenter på *Den Europæiske Unions Tidende* kan uden ekstra omkostninger rekvirere eksemplarer af diverse bilag til EU-Tidende (C ... A-udgaver). Abonnenterne gøres opmærksom på udgivelsen af bilagene ved hjælp af »meddelelser til læserne« i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Salg og abonnenter

Publikationer, der er produceret af Kontoret for Den Europæiske Unions Publikationer (Publikationskontoret) med salg for øje, kan købes gennem vore salgsgenter. Listen over salgsgenterne findes på internettet:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_da.htm

EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) giver direkte og gratis adgang til EU-retten. Via dette netsted kan man konsultere *Den Europæiske Unions Tidende*, og netstedet indeholder endvidere traktaterne, retsforskrifter, retspraksis og forberedende retsakter.

Yderligere oplysninger om Den Europæiske Union findes på: <http://europa.eu>

Kontoret for Den Europæiske Unions Publikationer
2985 Luxembourg
LUXEMBOURG

DA